

**Správa o účasti Slovenskej republiky na programe Erasmus+
v roku 2020**

jún 2021

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Základné informácie o programe Erasmus+	4
3.	Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni	5
4.	Rozpočet programu Erasmus+ v SR v roku 2019	6
5.	Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2019	7
5.1.	Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2019	7
5.2.	Hodnotiaci a výberový proces	9
5.3.	Realizácia jednotlivých kľúčových akcií.....	11
5.3.1.	Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov	11
5.3.1.1.	Školské vzdelávanie	12
5.3.1.2.	Odborné vzdelávanie a príprava.....	14
5.3.1.3.	Vysokoškolské vzdelávanie	15
5.3.1.4.	Vzdelávanie dospelých.....	20
5.3.1.5.	Mládež.....	21
5.3.2.	Kľúčová akcia 2 (KA2) – Strategické partnerstvá	22
5.3.2.1.	Vzdelávanie a odborná príprava	24
5.3.2.2.	Mládež	26
5.3.3.	Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora reforiem politik – Štruktúrovaný dialóg: stretnutia mladých ľudí so zástupcami rozhodujúcich subjektov v oblasti mládeže.....	28
6.	Oblasť športu	29
7.	Európska značka pre jazyky	30
8.	Siete zaradené pod program Erasmus+	30
8.1.	Informačná sieť Eurydice	30
8.2.	Sieť centier Euroguidance	32
8.3.	Sieť Europass.....	35
8.4.	Sieť eTwinning	35
8.5.	Sieť EPALE.....	37
8.6.	Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých	38
8.7.	Sieť národných koordinačných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca.....	39
8.8.	Informačná sieť Eurodesk	39
9.	Príprava nástupníckeho programu EÚ Erasmus+ na roky 2021 – 2027.	40
10.	Záver	43
	Zoznam použitých skratiek	44

1. Úvod

Erasmus+¹ bol programom Európskej únie (ďalej aj „EÚ“), ktorý podporoval aktivity v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu a ktorý sa realizoval v rokoch 2014 – 2020. Hlavnou filozofiou programu Erasmus+ bola podpora vzdelávacej mobility, vytváranie inštitucionálnych partnerstiev a podpora politik na základe medzisektorového prístupu, pričom bol zameraný na podporu všetkých sektorov vzdelávania (školského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy (ďalej aj „OVP“), vysokoškolského vzdelávania, neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, vzdelávania dospelých).

Ciele programu Erasmus+ vychádzali zo stratégie Európa 2020 a Strategického rámca európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ET 2020. Program poskytoval granty pre široké spektrum akcií a aktivít v oblasti vzdelávania, OVP, mládeže a športu. Dával príležitosť študentom, žiakom, pedagogickým a odborným zamestnancom, pracovníkom s mládežou a mladým ľuďom absolvovať časť svojho vzdelávania či odbornej prípravy v zahraničí, a zlepšiť tak svoje poznatky, zručnosti a šance uplatniť sa na trhu práce. Program podporoval organizácie, ktoré sa mohli zapájať do projektovej spolupráce a v rámci partnerstiev spoločne používať inovácie vo vzdelávaní, odbornej príprave a v oblasti práce s mládežou. Akcia Šport podporovala aktivity v rámci športu pre všetkých a prostredníctvom cezhraničnej spolupráce mohla riešiť aj problémy, ako sú ovplyvňovanie výsledkov zápasov, doping, násilie a rasizmus.

Realizácia programu Erasmus+ bola v roku 2020 výrazne negatívne ovplyvnená vypuknutím pandémie ochorenia COVID-19. Mnoho aktivít bolo v dôsledku tejto krízy presunutých alebo predĺžených. Kríza ovplyvnila aj účastníkov mobilit, mnohí z nich realizovali svoje aktivity dištančne. V neposlednom rade je potrebné spomenúť, že počas pandémie bola výrazne posilnená on-line práca s mládežou prostredníctvom rôznych školiacich formátov, o ktoré táto cieľová skupina javila záujem. Pandémia mala aj negatívny vplyv na rokovania o nástupníckom programe Erasmus+ na roky 2021 – 2027, ktoré pokračovali predovšetkým virtuálne. Počas nemeckého predsedníctva v Rade EÚ bolo výsledkom veľmi intenzívnych rokovaní schválenie viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 a následne v decembri 2020 prišlo na európskej úrovni k dohode na nariadení o programe Erasmus+ 2021 – 2027, do ktorého bolo vložené aj ustanovenie o retroaktivite tak, aby bolo účinné od 1. 1. 2021.

Rok 2020 bol teda rokom, kedy sa už maximálna pozornosť sústredila na budúce programové obdobie, a to ako z hľadiska štruktúry, cieľov, tak aj z hľadiska pravidiel a technického riešenia. Aj keď bolo cestovanie naprieč Európou obmedzené, po prvotnom obmedzenom období v prvých mesiacoch roka 2020 boli EK, aj národné agentúry schopné prispôbiť svoju prácu nezvyčajným podmienkam a spolupráca sa opäť naplno rozbehla, a to aj prostredníctvom webinárov a virtuálnych stretnutí pracovných skupín zameraných na všetky aspekty nástupníckeho programu. Bol to zároveň rok, v ktorom sa realizovali prvé výzvy už do nástupníckeho programu, konkrétne výzva na chartu ECHÉ v sektore vysokoškolského vzdelávania a výzva na akreditácie v sektoroch školského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy a vzdelávania dospelých. Keďže Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu (ďalej aj „SAAMS“) bola poverená zo strany Ministerstva školstva, vedy, výskumu

¹ Program Erasmus+ bol schválený Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1288/2013 z 11. 12. 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1288&from=SK>

a športu SR (ďalej len „ministerstva“) implementovať nástupnícky program Erasmus+ v SR, národná agentúra (ďalej aj „NA“) realizovala už aj výzvy týkajúce sa aj nového programu. Ďalším významným faktorom, ktorý ovplyvňoval prácu NA, bol brexit a jeho dopady na program. NA v tejto súvislosti vydala tlačovú správu, pripravila webovú podstránku a aktualizovala sekciu „Časté otázky“ webovej stránky programu.

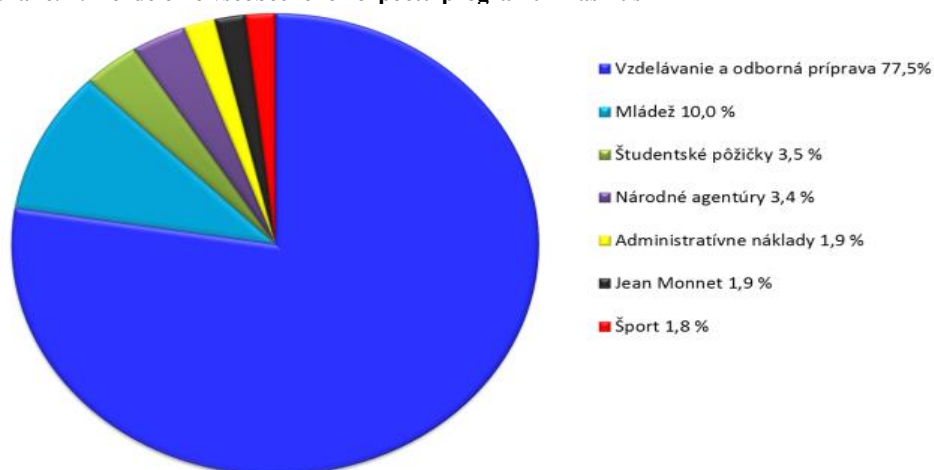
2. Základné informácie o programe Erasmus+

Zoznam krajín zapojených do programu Erasmus+ sa v roku 2020 nezmenil ani počtom, ani štruktúrou; naďalej sa členia na a) *krajiny programu* [členské štáty EÚ, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny EÚ, krajiny Európskeho združenia voľného obchodu (s výnimkou Švajčiarska)] a b) *partnerské krajiny* (t. j. krajiny, na ktoré sa vzťahuje Európska susedská politika, resp. uzavreli s EÚ dohody umožňujúce ich účasť na programoch EÚ).

Všeobecný rozpočet programu Erasmus+

Všeobecný európsky rozpočet programu Erasmus+ bol stanovený na roky 2014 – 2020 vo výške 14,77 mld. eur. Rozpočet programu bol navýšený o finančné prostriedky určené na rozvoj medzinárodnej dimenzie vysokoškolského vzdelávania s partnerskými krajinami, a to z rôznych externých nástrojov EÚ. Na spoluprácu s partnerskými krajinami v oblasti vysokoškolského vzdelávania vyčlenila EÚ dodatočné zdroje vo výške 1,68 mld. eur. Rozdelenie celkového rozpočtu programu Erasmus+ predstavuje graf č. 1:

Graf č. 1: Rozdelenie všeobecného rozpočtu programu Erasmus+

Štruktúra programu Erasmus+

Akcie programu Erasmus+ sú rozdelené na decentralizované a centralizované. Decentralizované akcie sú riadené národnými agentúrami Erasmus+ v každej účastníckej krajine programu. Centralizované akcie sú riadené priamo Výkonnou agentúrou pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru so sídlom v Bruseli (ďalej len „EACEA“). Pre záujemcov o spoluprácu s partnerskými krajinami existujú v každej národnej agentúre kontaktné body a v partnerských krajinách sú vytvorené národné kancelárie Erasmus+.

Program Erasmus+ podporuje nasledovné *klúčové akcie* (ďalej aj „KA“):

1. **Vzdelávacia mobilita jednotlivcov (mobilitné projekty) (KA1)** – mobilita pedagogických a odborných zamestnancov v školskom vzdelávaní a vzdelávaní dospelých, mobilita žiakov a pedagogických a odborných zamestnancov v OVP, mobilita študentov a pedagogických a odborných zamestnancov vysokých škôl z krajín programu a partnerských krajín, výmeny mládeže (tvorí najmenej 63 % rozpočtu);

2. **Spolupráca v oblasti inovácií a výmeny osvedčených postupov (projekty partnerstiev) (KA2)** – projekty strategických partnerstiev, partnerstiev medzi svetom práce a inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane projektov znalostných aliancií a aliancií pre sektorové zručnosti, a projekty podporných IT platforiem, vrátane siete eTwinning (predstavuje najmenej 28 % rozpočtu);
3. **Podpora reforiem politik** (najmä centralizované aktivity) (KA3) – podpora politického dialógu, národných centier uznávania dokladov, dialógu s mladými ľuďmi, siete Eurydice, Euroguidance a Eurodesk (tvorí najmenej 4,2 % rozpočtu).

3. Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni

Národným orgánom pre program Erasmus+ je ministerstvo. SR sa ako členský štát EÚ na európskej úrovni podieľalo na riadení programu v spolupráci s EK prostredníctvom nominovaných zástupcov do Výboru Erasmus+. Na národnej úrovni bol program riadený ministerstvom. Sekcia medzinárodnej spolupráce a európskych záležitostí, ako koordinujúci organizačný útvar v rámci ministerstva, zodpovedala za celkovú realizáciu programu, schvaľovala pracovný program oboch NA na nasledujúci kalendárny rok a priebežne kontrolovala aktivity NA. Ministerstvo každoročne zabezpečovalo a poskytovalo finančné prostriedky na dofinancovanie aktivít programu zo zdrojov štátneho rozpočtu (mobility vysokoškolských študentov Erasmus), avšak vzhľadom na rapidný pokles študentských mobilit v dôsledku pandémie sa, na rozdiel od predchádzajúcich rokov, ministerstvo a SAAMS dohodli na ukončení zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov na rok 2020. Zamestnanci ministerstva sú členmi Výboru Erasmus+ pri EK, internej pracovnej skupiny Erasmus+ a majú status pozorovateľov pri výberových komisiách programu, zriadených pri NA, ktoré sa zaoberajú výberovým procesom.

Za realizáciu programu Erasmus+ sú v SR zodpovedné dve národné agentúry programu Erasmus+, a to SAAMS – Národná agentúra Erasmus+ pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy (www.saaic.sk) a IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže (ďalej aj „IUVENTA“) ako Národná agentúra pre oblasť mládeže a športu (www.iuventata.sk). NA zabezpečovali na základe požiadaviek EK realizáciu programu od vyhlásenia výzvy na podanie prihlášok, informačnú kampaň a konzultácie, registráciu, hodnotenie a výber projektov, kontrahovanie, monitorovanie a audit projektov až po konečné zúčtovanie pridelených finančných prostriedkov EK. Pritom sa riadili aktuálnou príručkou pre národné agentúry implementujúce program Erasmus+, ktorú vypracovala EK.

Do realizácie programu Erasmus+ ďalej vstupovali:

- Interná pracovná skupina Erasmus+, v ktorej sú zastúpené relevantné organizačné útvary ministerstva,
- externí hodnotitelia, ktorí hodnotili podané prihlášky a projekty, prípadne podľa požiadaviek aj záverečné správy a výsledky projektov,
- výberové komisie (zložené z nominovaných zástupcov kľúčových inštitúcií), ktoré na základe hodnotení externých hodnotiteľov kontrolovali hodnotiaci proces a schvaľovali predložené zoznamy prihlášok,
- interní a externí audítori, ktorí každoročne kontrolujú realizáciu pracovných programov NA a využívanie finančných prostriedkov EK v NA a u vybraných príjemcov grantov.

Ďalšie informácie o programe Erasmus+ sú zverejnené na:

- webovom sídle programu Erasmus+ v SR www.erasmusplus.sk
- webovom sídle EK https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_sk.htm

4. Rozpočet programu Erasmus+ v SR v roku 2020

Z celkového rozpočtu programu Erasmus+ bolo pre SR na rok 2020 vyčlenených 42 397 180 eur (nárast oproti roku 2019 o 12,16 %), z toho 37 818 247 eur pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy (nárast o 10,33 %) a 4 578 933 eur pre oblasť mládeže (nárast oproti roku 2019 o takmer 30 %). Finančné prostriedky, ktoré EK vyčlenila pre SR na oblasť vzdelávania a odbornej prípravy, pochádzali z dvoch rozpočtových kapitol nasledovne: z rozpočtovej kapitoly 1 (spolupráca s krajinami programu) bolo pre SR vyčlenených 35 392 080 eur a z rozpočtovej kapitoly 4 (spolupráca s partnerskými krajinami) bol pridelený grant vo výške 2 426 167 eur. Informáciu o rozdelení plánovaného rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2020 uvádza tabuľka č. 1:

Tabuľka č. 1: Rozdelenie rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2020

	KPúčová akcia 1: Vzdelávacia mobilita jednotlivcov	KPúčová akcia 2: Strategické partnerstvá	Spolu v EUR
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy – kapitola 1			
- školské vzdelávanie	1 634 964	4 713 718	6 348 682
+ v tom doplňujúca výzva	-	1 002 879	
- OVP	7 151 119	2 098 102	9 249 221
+ v tom doplňujúca výzva	-	444 529	
- vysokoškolské vzdelávanie	14 831 432	2 038 031	16 869 463
+ v tom doplňujúca výzva	-	524 371	
- vzdelávanie dospelých	386 473,00	2 538 241	2 924 714
+ v tom doplňujúca výzva	-	532 951	
Spolu kapitola 1 v EUR	24 003 988	11 388 092	35 392 080
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy – kapitola 4			
- vysokoškolské vzdelávanie	2 426 167	0	2 426 167
Spolu oblasť vzdelávania a odbornej prípravy v EUR	26 430 155	11 388 092	37 818 247
Oblasť mládeže	2 405 544	2 032 932	4 578 933*
+ v tom doplňujúca výzva	-	696 005	
SPOLU V EUR	28 835 699	12 725 019	41 701 175*

* Finančné prostriedky vo výške 140 457 eur boli v sektore mládeže vyčlenené na decentralizované aktivity v rámci KA3 – Podpora reforiem politík.

Pandémia ochorenia COVID-19 výrazne ovplyvnila rozdeľovanie finančných prostriedkov, kedy v máji 2020 EK nariadila NA rozdeliť len 80 % pridelených prostriedkov. Zvyšných 20 % financií malo byť určených na opatrenia, ktoré by zmiernili negatívne dopady pandémie na program. EK následne mierne uvoľnila pravidlá presunu prostriedkov (medzi sektormi a medzi kľúčovými akciami) tak, aby umožnila NA vyššiu rozpočtovú flexibilitu. Zároveň s vyhlásením doplňujúcej výzvy boli navýšené zdroje na KA2. Čerpanie finančných prostriedkov ovplyvnila aj skutočnosť, že od marca 2020 sa mobility vo všetkých sektoroch vzdelávania v podstate pozastavili, či už vzhľadom na opatrenia prijaté na národnej úrovni (najmä v sektoroch školského vzdelávania a OVP), alebo na úrovni jednotlivých krajín programu. V lete 2020 sa pravidlá čiastočne uvoľnili v oblasti stáží vysokoškolských študentov. Pandémia však neovplyvnila iba mobility jednotlivcov, ale výrazne zasiahla aj do realizácie strategických partnerstiev (KA2). Mnoho príjemcov grantov využilo ďalšie

z opatrení EK v oblasti zmierňovania dopadov COVID-19 na program Erasmus+, a to buď formou predĺženia trvania zmluvy o grante, v niektorých oprávnených prípadoch aj nad rámec maximálnej dĺžky trvania projektu, alebo realizovaním virtuálnych aktivít ako náhrady fyzických aktivít. Tu je potrebné konštatovať, že napriek tomu, že oceňujeme ústretovosť EK v adaptácii existujúcich pravidiel programu, treba uviesť, že pravidlá čerpania vo vzťahu k virtuálnym aktivitám síce umožňujú implementovať projekty, ale nie čerpať pridelený rozpočet.

Pandémia COVID-19 ovplyvnila aj implementáciu programu. Prvé aktivity týkajúce sa nástupníckeho programu Erasmus+ boli v roku 2020 zastúpené dvoma výzvami. Išlo o centrálnu koordinovanú akreditáciu ECHE v sektore vysokoškolského vzdelávania a akreditáciu pre žiadateľov v sektoroch školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých (KA1). Termín podávania prihlášok na akreditáciu bol rovnaký ako termín na podávanie prihlášok v rámci doplňujúcej výzvy, t. j. 29. 10. 2020. V oboch prípadoch však bol nielen príliš krátky čas na spustenie adekvátnej informačnej kampane, ale zároveň pre niektorých žiadateľov, ktorí realizujú projekty v oboch kľúčových akciách, bol takýto súbeh výziev z hľadiska prípravy kvalitných žiadostí náročný.

5. Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2020

5.1. Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2020

Výzva na podanie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2020 bola zo strany EK vyhlásená v Úradnom vestníku EÚ dňa 5. 11. 2019. EK reagovala na negatívny dopad pandémie na program Erasmus+ vyhlásením doplňujúcej výzvy výhradne v KA2. NA zverejnili všetky dokumenty potrebné na aktívne zapojenie sa do výzvy na webovom sídle programu Erasmus+ v SR. Informačná a komunikačná stratégia bola zabezpečovaná v úzkej spolupráci oboch NA Erasmus+ v SR. Podmienky spolupráce sú zakotvené v zmluve o spolupráci medzi oboma NA. Spoločná informačná a komunikačná stratégia oboch NA sa zameriavala na pravidelnú aktualizáciu webového sídla programu Erasmus+, tvorbu informačných materiálov a letákov, organizovanie (aj online) informačných a školiacich podujatí pre užívateľov programu, vzájomnú účasť NA na výberovom procese, spoločnú (aj online) účasť na podujatiach a pod.

SAAMS v spolupráci s IUVENTOU spustila informačnú kampaň k výzve na predkladanie návrhov projektov na rok 2020 v rámci programu Erasmus+ v októbri 2019 zorganizovaním 3 informačných seminárov v Košiciach, Banskej Bystrici a Bratislave, na ktorých sa zúčastnilo 352 účastníkov. Jedným z cieľov kvality NA je zapojenie nových subjektov do programu (pre KA1 to bolo 17,5 % a pre KA2 to bolo 22,6 %). V decembri 2019 SAAMS zorganizovala v Košiciach, Zvolene a Bratislave inštruktážne semináre zamerané na vyplňanie žiadostí KA1 pre sektory školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých. Seminárov sa zúčastnilo 308 účastníkov. V novembri 2019 organizovala SAAMS v Bratislave a Žiline aj 2 semináre na tému ECVET (57 účastníkov). NA pripravila pre žiadateľov aj sériu videotutoriálov zameraných na vyplňanie jednotlivých častí prihlášky KA1, ktoré zverejnili na webovej stránke www.erasmusplus.sk Pre držiteľov charty pre mobility v OVP sa v novembri 2019 konal samostatný webinár, v rámci ktorého prebehla inštruktáž k podávaniu zjednodušenej žiadosti o grant. Webinára sa zúčastnilo 42 účastníkov. Každoročnou súčasťou informačnej kampane, ktorú organizuje SAAMS, je informačné stretnutie pre Erasmus koordinátorov vysokých škôl, ktoré sa konalo v novembri 2019 v Prešove. Informačný a inštruktážny seminár pre vysoké školy bol zameraný na podávanie prihlášok v rámci KA1

a na realizáciu projektov z predchádzajúcich výziev. V januári 2020 sa konali ďalšie podujatia, a to inštruktážne semináre k príprave projektov a vyplňaniu žiadostí KA2 pre sektory školského vzdelávania, OVP, vysokoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých v troch slovenských mestách (Košice, Trenčín a Bratislava). Seminárov sa zúčastnilo celkom 317 účastníkov. Okrem toho pripravila NA aj webináre k príprave projektov a vyplňaniu žiadostí KA2 pre všetky sektory vzdelávania a odbornej prípravy, záznamy z webinárov boli zverejnené na stránke programu, aby boli žiadateľom kedykoľvek k dispozícii. Záujemcom o podanie prihlášky boli okrem informačných seminárov poskytnuté aj konzultácie formou individuálnych stretnutí v NA alebo formou e-mailu, či telefonických hovorov. Žiadatelia využívali aj možnosť konzultácie s členmi národného tímu expertov ECVET pri definovaní vzdelávacích výstupov účastníkov a metód ich hodnotenia a uznania.

IUVENTA v novembri 2020 ako každoročne zorganizovala pre úspešných žiadateľov informačný a inštruktážny seminár Nalieváreň, ktorého cieľom je podporiť kvalitu realizovaných projektov, prvožiadateľov, mladých lídrov, mladých ľudí s nedostatkom príležitostí alebo rómske menšiny. IUVENTA v spolupráci s regionálnymi koordinátormi zorganizovala 70 regionálnych vzdelávacích kurzov na rôzne témy. Účastníci týchto kurzov boli informovaní o možnostiach programu Erasmus+. Cieľom bolo informačne prepojiť miestnu a regionálnu úroveň s európskou úrovňou.

IUVENTA v novembri 2020 zrealizovala historicky po prvýkrát Živé knižnice rozprávajúce inšpiratívne príbehy mladých ľudí v online prostredí. Online Živé knižnice boli organizované v spolupráci s SAAMS. Prostredníctvom tejto aktivity sa podarilo nadviazať na kampaň EK „Inšpiratívne vzory“ (Role models).

V spolupráci SAAMS, IUVENTY, vydavateľstva Petit Press a.s./regionálny týždenník MY Žilina a agentúry MKREO sa v júni 2020 uskutočnila diskusia riaditeľov oboch NA s názvom „Erasmus+ projekty v čase korony“. V diskusii vystúpila aj študentka, členka Erasmus Student Network, ktorá sa v čase vypuknutia pandémie nachádzala v zahraničí a popísala svoju skúsenosť so zmenou štúdia na dištančnú formu. Záznam je dostupný na Facebooku a YouTube. V júni 2020 Zastúpenie EK na Slovensku zorganizovalo virtuálnu euroroadshow pod názvom „Doma v EÚ“. Išlo o pokračovanie série návštev slovenských miest, ktoré sa začali ešte v roku 2019 pri príležitosti volieb do EP. V roku 2020 podujatia prebiehali v ďalších štyroch okresných mestách, a to Gelnica, Revúca, Vranov nad Topľou a Snina. Vo júni 2020 sa euroroadshow „Doma v EÚ“ uskutočnila virtuálne s predstaviteľmi mesta Revúca a Gelnica. Diskusii na rôzne témy sa zúčastnili aj predstavitelia vlády SR. Diskusia bola zameraná aj na tému dopadu pandémie COVID-19, ako aj na implementáciu programu Erasmus+. Uvedeného panelu sa zúčastnili aj predstavitelia oboch NA. Podobná diskusia sa mala konať aj v októbri 2020, a to virtuálne v mestách Snina a Vranov nad Topľou, avšak v súvislosti s pandemiou vírusu COVID-19 bola táto aktivita organizátorom zrušená.

Informácie o výzve na podávanie návrhov projektov 2020 boli okrem internetovej stránky www.erasmusplus.sk zverejnené aj na facebookovom profile Erasmusplus SK, na internetovej stránke a facebookovom profile Učiteľské noviny (www.ucn.sk), v tlačenej forme v denníkoch SME, Korzár, Hospodárske noviny a Pravda, ako aj v mesačníku Rodina a škola. Stránku programu Erasmus+ (www.erasmusplus.sk) mesačne navštívi 10 – 25 tisíc jedinečných užívateľov, ktorí urobia 13 – 70 tisíc návštev. Návštevnosť kolíše v závislosti od fázy programového cyklu, maximálna sa dosahuje v obdobiach, keď sa blíži termín podávania prihlášok alebo sa zverejňujú výsledky jednotlivých predkladacích termínov.

Keďže rok 2020 bol výrazne ovplyvnený vypuknutím pandémie COVID-19, ako už bolo uvedené vyššie, EK reagovala na negatívny dopad tejto pandémie na program Erasmus+ vyhlásením doplňujúcej výzvy výhradne v KA2. Informácie o doplňujúcej výzve Erasmus+ na predkladanie návrhov projektov 2020 zverejnili NA na webovej stránke programu (banner, tlačová správa, kľúčové dokumenty), ďalej na facebookovom profile Erasmusplus SK a prostredníctvom tlačovej správy aj na webovej stránke ministerstva. Informácie o doplňujúcej výzve v podobe súhrnného materiálu poskytla SAAMS na vyžiadanie aj slovenskému poslancovi EP. Vzhľadom na nepriaznivú pandemickú situáciu mohla SAAMS poskytnúť inštrukcie žiadateľom iba vo virtuálnej forme, a to prostredníctvom webinára, na ktorý sa prihlásilo 63 účastníkov. Webinár sa uskutočnil v septembri 2020 a jeho záznam je k dispozícii na webovej stránke programu pri dokumentoch k doplňujúcej výzve a na YouTube. Záujemcom o podanie prihlášky boli okrem webinárov poskytnuté aj konzultácie prostredníctvom e-mailu, telefónu, či online konzultácie cez GoToMeeting a Microsoft Teams.

5.2. Hodnotiaci a výberový proces

Hodnotenie prihlášok sa uskutočnilo v súlade s príslušnými dokumentmi EK, t. j. výzvou na podávanie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2020, príručkou pre NA na rok 2020, príručkou pre hodnotenie kvality pre hodnotiteľov prihlášok 2020, ako aj metodikou pridelenia bodov. Hodnotenie oprávnenosti prihlášok vykonali zamestnanci NA podľa kritérií stanovených EK. Vzhľadom na to, že hodnotenie všetkých prihlášok sa realizovalo cez elektronickú platformu EK s názvom OEET (Online Expert Evaluation Tool), pri hodnotení sa postupovalo aj podľa príručky o používaní tohto nástroja.

Splnenie formálnych kritérií overoval zodpovedný zamestnanec NA za príslušnú akciu. V prípade, že projekt nespĺňal formálne kritériá, nebol ďalej posudzovaný. Kvalitatívne hodnotenie prihlášok vykonávali v SAAMS zväčša externí hodnotitelia, ktorí splnili podmienky výzvy pre externých hodnotiteľov a boli zaradení do databázy externých hodnotiteľov. Väčšina prihlášok a žiadostí bola hodnotená 2 externými hodnotiteľmi, ktorým bol projekt pridelený na základe ich odbornosti a skúseností. Výnimku tvorili žiadosti podané v rámci vysokoškolskej mobility do krajín programu, kde žiadosť o finančné prostriedky podáva len vysoká škola, ktorá je držiteľom charty Erasmus pre vysokoškolské vzdelávanie, ktorú udeľuje EK a NA overuje úplnosť žiadosti a navrhuje prerozdelenie finančných prostriedkov na všetky zapojené vysoké školy alebo konzorcium. Ďalej to boli prihlášky na aktivity nadnárodnej spolupráce (ďalej aj „TCA“), ktoré sú podľa pravidiel EK hodnotené výlučne interne zamestnancom NA a schvaľované internou komisiou NA, žiadosti o udelenie charty na mobility v OVP, ktoré nepodliehajú kvalitatívnemu hodnoteniu. Podobne aj v prípade mobilityných projektov z/do partnerských krajín sú projekty s rozpočtom pod 60 000 eur hodnotené len jedným externým hodnotiteľom. V prípade rozpočtu nad 60 000 eur projekty hodnotia dvaja externí hodnotitelia. V prípade hodnotenia prihlášok v KA2 zamestnanci NA vykonali kontrolu rizika dvojitého financovania v podaných prihláškach, t. j. porovnávaním zisťovali, či prihlášky podané do slovenskej NA nie sú rovnaké alebo veľmi podobné prihláškam, ktoré podali žiadatelia aj do iných NA. Počas kontroly nebolo zistené žiadne riziko dvojitého financovania. V IUVENTE boli prihlášky KA1, KA2 a KA3 tiež hodnotené 2 hodnotiteľmi, a to buď 2 externými hodnotiteľmi, alebo 1 interným a 1 externým hodnotiteľom.

V súlade s požiadavkou EK absolvovali všetci hodnotitelia školenia zamerané na základné informácie o programe Erasmus+, hodnotenie projektov, používanie

elektronického nástroja OEET, ako aj na vysvetlenie zásad kvalitatívneho hodnotenia prihlášok. V roku 2020 boli externí hodnotitelia zapojení aj do hodnotenia záverečných správ.

Pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy bol pre KA1 vyhlásený predkladací termín 5. 2. 2020 (pre technické problémy s online prihláškami EK predĺžila termín do 11. 2. 2020) a pre KA2 bol termín stanovený na 24. 3. 2020. V tomto prípade bol termín na prekladanie žiadostí kvôli problémom spojeným s pandémiou predĺžený do 23. 4. 2020. EK zároveň reagovala na negatívny dopad pandémie na program vyhlásením doplňujúcej výzvy výhradne v KA2 s termínom na predkladanie žiadostí do 29. 10. 2020. SAAMS tiež vyhlásila osobitnú priebežnú výzvu na žiadosti o granty na špeciálne potreby účastníkov mobilít (z dôvodu zdravotného postihnutia účastníkov) v sektore vysokoškolského vzdelávania s termínom podávania do 1. 10. 2020. SAAMS zverejňovala v priebehu roka 2020 aj výzvy na tzv. TCA, ak takéto výzvy boli publikované. V januári 2020 sa v Bruseli uskutočnilo veľké podujatie organizované EK zamerané na nástupnícky program Erasmus+, ktorého sa zúčastnilo 6 zástupcov zo SR. V decembri 2020 sa realizovalo virtuálne podujatie „Cesta k implementácii nástrojů iniciatívy European Student Card“, ktoré spoločne koordinovala česká národná agentúra a SAAMS. Tejto TCA sa zúčastnilo 70 osôb. Okrem týchto aktivít sa fyzicky zrealizovali dva kontaktné semináre a jeden virtuálny. Spolu sa na vyhlásené ponuky prihlásilo 6 uchádzačov a všetkých 6 bolo aj schválených. V SAAMS bolo do hodnotenia projektov zapojených 96 externých hodnotiteľov (viacerí z nich hodnotili projekty v rôznych sektoroch a akciách, preto celkový počet nie je súčtom hodnotiteľov v KA1 a KA2), z ktorých bolo 14 (14,58 %) nových hodnotiteľov. Databáza externých hodnotiteľov sa priebežne dopĺňa na základe otvorenej výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov, ktorá je zverejnená na internetovej stránke programu. Zúčastníci, ktorí zaslali vyplnený dotazník, preukázali predchádzajúce skúsenosti pri realizácii či hodnotení nadnárodných projektov a primeranú odbornosť (potvrdenú publikačnou činnosťou, praxou a pod.) a zároveň preukázali svoje skúsenosti pri hodnotení modelového projektu, boli zaradení do databázy expertov, v ktorej bolo v roku 2020 vyše 250 potenciálnych hodnotiteľov. Hodnotitelia boli z databázy vybraní na základe predchádzajúcich skúseností a odborného zamerania ich súčasného pracovného zaradenia. Po hodnotiacom procese zasadala troj- až päťčlenná výberová komisia (v závislosti od typu vzdelávania), ktorú tvorili zástupcovia ministerstva, priamo riadených organizácií ministerstva, RVŠ, ŠRVŠ SR, SRK, sociálnych partnerov a odborníkov na jednotlivé typy vzdelávania. Primárnou úlohou výberovej komisie bolo overiť procedúru výberového procesu, nie vyberať projekty. V roku 2020 hlasovali výberové komisie deväťkrát, a to výhradne per rollam z dôvodu protipandemických opatrení.

V roku 2020 boli pre oblasť mládeže pre KA1, KA2 a KA3 v rámci programu Erasmus+ vyhlásené tri predkladacie termíny – 5. 2. 2020 (pre technické problémy s online prihláškami EK predĺžila termín do 11. 2. 2020), 30. 4. 2020 (termín bol kvôli problémom spojeným s pandémiou predĺžený do 7. 5. 2020) a 1. 10. 2020. Na 29. 10. 2020 bol stanovený predkladací termín na špeciálnu výzvu KA2 zameranú na podporu kreativity v práci s mládežou. Podobne aj IUVENTA využívala tím externých hodnotiteľov, ktorý bol tiež vytvorený na základe výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov. Hlavnými kvalitatívnymi kritériami výberu externých hodnotiteľov boli predovšetkým znalosť projektového manažmentu, projektového myslenia a projektového cyklu, skúsenosti s posudzovaním žiadostí v iných grantových schémach a programoch, skúsenosti v oblasti práce s mládežou a s neformálnym vzdelávaním, či znalosť základných dokumentov z oblasti mládežníckej politiky. V súčasnosti tím externých hodnotiteľov pozostáva z 38 expertov. Po hodnotiacom procese zasadala výberová komisia, ktorú tvoria zástupcovia nezávislých organizácií a inštitúcií – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ZMOS, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, VÚDPaP,

Ministerstvo kultúry SR. Na základe písomných hodnotení výberová komisia odporúčala podporiť/nepodporiť predložený projekt. V roku 2020 zasadala výberová komisia trikrát. Z dôvodu pandémie COVID-19 boli výberové komisie k prvému a druhému predkladaciemu termínu realizované dištančne.

Na základe požiadavky EK boli zoznamy schválených projektov spolu s opisom procedúry hodnotenia a výberu projektov zverejnené na webovej stránke programu www.erasmusplus.sk. Každý žiadateľ zároveň do dvoch týždňov po ukončení výberovej procedúry dostáva písomnú informáciu o výsledku výberovej procedúry, ako aj informácie o ďalších krokoch a dokumenty týkajúce sa riadenia projektu.

5.3. Realizácia jednotlivých kľúčových akcií

5.3.1. Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov

Vzdelávacia mobilita jednotlivcov je finančne najväčšou z decentralizovaných aktivít koordinovaných zo strany NA. KA1 je určená pre študentov vysokých škôl, žiakov v počiatočnom OVP, pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti vysokoškolského vzdelávania, školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých. Pre študentov vysokých škôl a žiakov v OVP je cieľom predovšetkým ich osobný rozvoj, zlepšenie jazykových zručností, vzdelávacích výsledkov a zvýšenie zamestnateľnosti. Pre pedagogických a odborných zamestnancov je zase cieľom zlepšenie odborných kompetencií, pripravenosti na zmeny z hľadiska modernizácie a internacionalizácie vzdelávacej inštitúcie a zvýšenie kvality vo výučbe a učení. Všetky podporované aktivity musia mať pozitívny a dlhodobý vplyv nielen na účastníkov, ale aj na zapojené organizácie. KA1 zároveň podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. V prípade mladých ľudí podporuje tento typ projektov väčší zmysel pre iniciatívu a podnikanie, širšie interkultúrne povedomie, aktívnejšie zapojenie sa do spoločnosti, lepšiu informovanosť o hodnotách EÚ. Pracovníkom s mládežou dáva možnosť profesionálneho rozvoja, tvorby partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, pracovných stáží a pod. Z hľadiska počtu partnerov v projekte ide minimálne o 2 organizácie z 2 rôznych krajín programu Erasmus+.

Oprávnené aktivity v KA1 v roku 2020 boli:

- V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy
 - školské vzdelávanie – výučba/d'alsie vzdelávanie, hospitácie, štruktúrované kurzy pre pedagogických a odborných zamestnancov v školskom vzdelávaní;
 - OVP – odborná stáž pre žiakov a čerstvých absolventov do jedného roka po úspešnom absolvovaní vzdelávania alebo výučba, pracovná stáž, hospitácie pre pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti OVP;
 - vysokoškolské vzdelávanie – mobilita študentov (študijný pobyt na partnerskej vysokej škole alebo pracovná stáž v podniku) a mobilita zamestnancov vysokých škôl (výučba na vysokej škole alebo školenie v zahraničí);
 - vzdelávanie dospelých – výučba/d'alsie vzdelávanie, hospitácie, štruktúrované kurzy pre zamestnancov organizácií pôsobiacich v oblasti vzdelávania dospelých, ktoré však nie je odborne zamerané.

- V oblasti mládeže
 - mládežnícke výmeny – stretnutia skupín mladých ľudí z rôznych krajín;

- odborná príprava pracovníkov s mládežou a vytváranie sietí – podpora profesionálneho rozvoja pracovníkov s mládežou prostredníctvom činností, ako sú semináre, školenia, kurzy odbornej prípravy, kontaktné semináre, študijné návštevy/stáže v organizácii, ktorá pôsobí v oblasti mládeže.

Tabuľka č. 2: Prehľad projektov podaných a schválených v rámci výzvy 2020 v KA1

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy	441	243	55,10
školské vzdelávanie	163	83	50,92
OVP	167	55	32,93
OVP – charta na mobility v OVP	31	31	100,00
vysokoškolské vzdelávanie – kapitola 1	32	32	100,00
vysokoškolské vzdelávanie – kapitola 4	25	23	92,00
vzdelávanie dospelých	23	19	82,61
Oblasť mládeže	161	78	48,45
SPOLU	602	321	53,32

Od roku 2019 sú všetky cieľové krajiny v online prihláškach rozdelené do 3 skupín podľa výšky individuálnej podpory. Z tohto dôvodu už nie je pri posudzovaní prihlášok možné identifikovať cieľovú krajinu pre jednotlivé plánované mobility.

- Skupina 1: Dánsko, Fínsko, Island, Írsko, Lichtenštajnsko, Luxembursko, Nórsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo;
- Skupina 2: Rakúsko, Belgicko, Cyprus, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Taliansko, Malta, Holandsko, Portugalsko, Španielsko;
- Skupina 3: Bulharsko, Chorvátsko, Česká republika, Estónsko, Severné Macedónsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Turecko.

Z prihlášok v sektore vzdelávania a odbornej prípravy bolo možné zosumarizovať len nasledovný indikatívny záujem o jednotlivé skupiny krajín.

Tabuľka č. 3: Prehľad indikatívneho záujmu o jednotlivé skupiny krajín v sektore vzdelávania a odbornej prípravy

Cieľová skupina krajín	Počet účastníkov			Spolu
	školské vzdelávanie	OVP*	vzdelávanie dospelých	
Skupina krajín 1	240	676	42	958
Skupina krajín 2	732	2726	187	3645
Skupina krajín 3	278	2731	76	3085

*Pozn.: V sektore OVP žiadatelia neuvádzali v prihláškach konzistentné údaje o počtoch účastníkov.

5.3.1.1. Školské vzdelávanie

Cieľom KA1 v sektore školského vzdelávania je rozvíjať medzinárodnú spoluprácu materských, základných a stredných škôl formou mobilityných projektov zameraných na ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov. Cieľovou skupinou boli pedagogickí a odborní zamestnanci v sektore školského vzdelávania.

V roku 2020 bolo podaných 163 prihlášok, čo oproti minulému roku predstavuje nárast o 16,43 %. Po kontrole formálnej oprávnenosti do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 162 prihlášok. Do výzvy 2020 sa zapojilo 6 konzorcií, čo je o 1 viac ako minulý rok. 3 gymnáziá využili možnosť koordinovať konzorcium a zapojili v prvom prípade 4 ďalšie gymnáziá, 3 SOŠ, 2 ZŠ a 2 ZŠ s MŠ. V druhom prípade sa spojili do konzorcia 3 gymnáziá a v treťom prípade koordinujúce gymnázium zapojilo MŠ, ZŠ a ZUŠ. Miestny zriaďovateľ (mesto) zapojil 6 ZŠ a 4 MŠ. Ďalší miestny zriaďovateľ zapojil 3 ZŠ vo svojej pôsobnosti. Súkromný zriaďovateľ zapojil 2 MŠ a jednu ZŠ. Tým sa zvyšuje celkový počet vysielajúcich inštitúcií na 195 (čo znamená, že ak by sa nevytvorili konzorciá a každá zo zapojených vysielajúcich inštitúcií by podala samostatnú prihlášku, bolo by ich celkom 195).

Podobne ako v minulých rokoch, najviac prihlášok podali základné školy. Ich percentuálny podiel spolu so základnými školami s materskou školou a materskými školami v rámci všetkých žiadateľov predstavuje viac ako 50 %. Zapojenie materských škôl oproti minulému roku mierne kleslo, avšak mobility pre pracovníkov v predškolskom vzdelávaní plánujú okrem MŠ, ktoré sú priamo žiadateľmi, aj MŠ zapojené v rámci konzorcií a tiež ZŠ s MŠ. Podiel stredných škôl, všeobecno-vzdelávacích a odborných, predstavuje 33,85 %. 3 z celkového počtu zapojených škôl pracujú so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V roku 2020 sa po prvý raz zapojila aj jazyková škola a 2 ZUŠ, ďalšia ZUŠ je zapojená v rámci jedného z konzorcií.

Najviac žiadateľov má, rovnako ako posledné tri roky, sídlo v Žilinskom kraji (34 prihlášok). Tesne za ním je Banskobystrický kraj (31 prihlášok), ktorý tento rok zaznamenal nárast o viac ako 72 % (v porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali pokles žiadostí z tohto kraja). V zastúpení žiadateľov nasledujú Košický (26), Prešovský (24) a Bratislavský kraj (20) s približne 12- až 16-percentnými podielmi. Tradične najmenej prihlášok prišlo z Nitrianskeho (11), Trenčianskeho (9) a Trnavského kraja (8) s približne 5- až 7-percentným zastúpením. Avšak konzorciá zapájajú školy aj z týchto krajov, po štyri z Nitrianskeho a Trnavského kraja, čím sa ich podiel oproti minulému roku mierne zvyšuje.

Témy, na ktoré sa podané projekty zameriavali, boli veľmi rôznorodé. Na prvých troch miestach sa nachádzajú rovnaké témy ako v prípade výzvy 2019 s minimálnymi rozdielmi, pričom už štandardne predstavujú viac ako 10-percentné podiely z celkového počtu tém. Ide o témy, ako sú výučba a učenie sa cudzích jazykov; nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov; IKT – nové technológie – digitálne zručnosti; pedagogika a didaktika; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (rozvoj škôl). V podaných prihláškach bola plánovaná mobilita pre 1250 zamestnancov škôl, čo potvrdzuje narastajúci trend v tomto sektore. Ide o nárast o 289 jednotlivcov (nárast o 30 % oproti predchádzajúcemu roku). Prevažná časť mobilit (1058, čo predstavuje 84,64 %) bola naplánovaná na účasť na štruktúrovaných kurzoch. Na účely hospitácie v partnerskej inštitúcii bolo plánovaných 185 mobilit (14,8 %) a na výučbu v zahraničí 7 mobilit (0,56 %). Vyše 78 % žiadateľov (128) podalo prihlášky s plánovanými štruktúrovanými kurzami. V 3 prihláškach žiadatelia plánovali iba hospitácie a v 1 len výučbu na zahraničnej škole. V 29 prihláškach boli naplánované aj štruktúrované kurzy, aj hospitácie a v 2 aj hospitácie, aj výučba na zahraničnej škole. V jednej prihláške sú plánované dokonca všetky 3 typy vzdelávacích aktivít.

Vo všetkých sektoroch rozdelenie rozpočtu ovplyvnila nóta EK z 18. 5. 2020, podľa ktorej mohla NA z pôvodne pridelennej sumy na KA1 za všetky sektory prerozdeliť maximálne 80 % prostriedkov. Nevyčerpané finančné prostriedky sa rozhodla NA presunúť prioritne do KA2. Z tohto dôvodu sa už na rezervných zoznamoch nenachádzajú žiadne projekty.

Celkový plánovaný rozpočet pre KA1 v sektore školského vzdelávania na rok 2020 bol 1 634 964 eur. Podľa nóty EK mohla NA v sektore školského vzdelávania prideliť sumu vo výške 1 307 971 eur. SAAMS navrhla na schválenie 83 prihlášok s celkovým rozpočtom 1 339 455 eur. Na rezervný zoznam bolo pôvodne zaradených 64 prihlášok. Zo 16 neschválených prihlášok bolo 15 prihlášok zamietnutých pre nedostatočnú kvalitu prihlášky a 1 prihláška pre nespĺnenie kritérií formálnej oprávnenosti.

5.3.1.2. Odborné vzdelávanie a príprava

Oblasť OVP bola zameraná na podporu účastníkov OVP pri získavaní a využívaní vedomostí, zručností a kvalifikácií s cieľom zlepšiť ich osobný rozvoj, zamestnateľnosť a účasť na európskom trhu práce a uľahčiť mobilitu pracujúcich účastníkov odbornej prípravy. Cieľovými skupinami boli učiaci sa v OVP (žiaci, čerství absolventi, dospelí učiaci sa), v prípade potreby sprevádzajúce osoby, pedagogickí a odborní zamestnanci poskytovateľa OVP (učitelia, majstri odbornej výchovy, osoby zodpovedné za medzinárodnú mobilitu a pod.), pracovníci zapojení do strategického rozvoja organizácie (napr. zriaďovatelia, inštruktori v podniku), osoby z podnikov, verejného sektora. Oprávnenými aktivitami v prípade učiacich sa v OVP boli mobility (odborná prax) u poskytovateľov OVP alebo v podnikoch v zahraničí v trvaní 2 týždne až 3 mesiace, alebo dlhodobé mobility ErasmusPRO v trvaní 3 až 12 mesiacov. V prípade zamestnancov v OVP išlo o výučbové pobyty/pobyty v rámci odbornej prípravy u poskytovateľa OVP v zahraničí/poskytovanie praktického vyučovania u poskytovateľa OVP zamestnancami podnikov zo zahraničia, odbornú prípravu (prax/hospitácie/pozorovanie) v podniku alebo u poskytovateľa OVP v zahraničí, krátke prípravné návštevy zamestnancov v prípade plánovania dlhodobej mobility ErasmusPRO.

V roku 2020 bolo podaných 198 prihlášok (vrátane 31 žiadostí od držiteľov chárt na mobility v OVP), čo je o 4 viac ako v roku 2019. Pri kontrole formálnej oprávnenosti nebola z posudzovania vyradená žiadna prihláška o udelenie charty a zo 167 prihlášok na mobilitný projekt bola z posudzovania vyradená 1 prihláška, pretože žiadateľ požiadal NA o jej stiahnutie z hodnotiaceho procesu. Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 166 prihlášok.

Celkový percentuálny podiel jednotlivých typov inštitúcií (vrátane prihlášok chárt na mobility v OVP) je podobný ako v predchádzajúcich rokoch. Vzhľadom na cieľové skupiny najviac prihlášok – 194 (97,98 %) – podali stredné odborné školy. Dve prihlášky boli podané mimovládnyimi organizáciami – koordinátormi národných konzorcií (1 prihláška v rámci prihlášok na charty na mobility v OVP a 1 prihláška v mobilitných projektoch), 1 prihláška veľkým podnikom (v mobilitných projektoch) a 1 prihláška organizáciou verejnej správy na národnej úrovni (koordinátorom národného konzorcia v mobilitných projektoch). Celkovo 3 prihlášky boli podané koordinátormi národných konzorcií. Z hľadiska regionálneho pokrytia možno konštatovať, že najčastejšie boli zastúpení žiadatelia z Prešovského (36 prihlášok) a Banskobystrického kraja (32 prihlášok). Najmenej prihlášok prišlo z Trnavského (15) a Trenčianskeho kraja (12). V rámci ostatných krajov je ich zastúpenie celkom vyvážené (Košický kraj – 28, Bratislavský kraj – 26, Žilinský kraj – 25, Nitriansky – 24). Tematicky sa projekty najčastejšie venovali oblastiam, ako boli medzinárodná spolupráca, medzinárodné vzťahy, rozvojová spolupráca; spolupráca vzdelávacích inštitúcií a praxe; IKT – nové technológie – digitálne zručnosti; nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (vrátane rozvoja škôl).

V podaných prihláškach sa plánuje mobilita pre 6166 účastníkov, z toho je 4968 žiakov, 729 sprevádzajúcich osôb a 469 zamestnancov OVP. Celkovo evidujeme vyše 20 % nárast v počte účastníkov, pričom v prípade žiakov ide o 18,2 % nárast oproti roku 2019. Podobne stúpajúcu tendenciu zaznamenávame aj u zamestnancov OVP (nárast o 28,5 %). Celkovo možno konštatovať, že záujem o mobility v sektore OVP dlhodobo prevyšuje rozpočtové možnosti sektoru OVP. Zároveň je však nevyhnutné upozorniť na to, že práve sektor OVP je najviac postihnutým sektorom v dôsledku pandémie z hľadiska možnosti realizovať alternatívne spôsoby výučby (virtuálne formáty). Z pohľadu mobility aktivít sa v oboch typoch prihlášok plánuje:

- 461 zamestnancov OVP zúčastniť na odbornej príprave zamestnancov v zahraničí,
- 6 zamestnancov OVP zúčastniť na výučbe/školení v zahraničí,
- 2 zamestnanci zúčastniť na krátkej prípravnej návšteve pre prípravu dlhodobej mobility ErasmusPRO v zahraničí,
- 4960 žiakov/čerstvých absolventov OVP zúčastniť na krátkodobých mobilitách v zahraničí,
- 8 žiakov/čerstvých absolventov OVP zúčastniť na dlhodobých mobilitách ErasmusPRO v zahraničí,
- 729 sprevádzajúcich osôb sprevádzať žiakov počas ich mobility v zahraničí.

V rámci dlhodobej mobility ErasmusPRO plánuje v 1 prihláške žiadateľ dlhodobú mobilitu ErasmusPRO (o 4 prihlášky menej ako v roku 2019), a to pre 8 žiakov/čerstvých absolventov (v roku 2019 to bolo pre 12 žiakov/čerstvých absolventov) a 4 sprevádzajúce osoby (v roku 2019 to bolo pre 2 sprevádzajúce osoby). V tej istej prihláške žiadajú aj o grant na 2 krátke prípravné návštevy po 1 osobe.

Celkový plánovaný rozpočet pre KA1 v sektore odborného vzdelávania a prípravy na rok 2020 bol 7 151 119 eur. Podľa nóty EK uvedenej vyššie mohla NA v sektore OVP prideliť sumu 5 720 895 eur (80 %). Nevyčerpané finančné prostriedky sa rozhodla NA presunúť do KA2. Z tohto dôvodu sa už na rezervných zoznamoch nenachádzajú žiadne projekty. Z uvedených prostriedkov NA vo výberovom procese navrhla na schválenie 31 prihlášok držiteľov chárt na mobility v OVP a 55 prihlášok klasických mobility projektov s rozpočtom 5 704 043 eur. Na rezervný zoznam bolo pôvodne zaradených 60 prihlášok. Z 52 neschválených prihlášok bolo 48 prihlášok zamietnutých z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, 3 prihlášky z dôvodu nedostatočnej kvality a 1 prihlášku stiahol z procesu kvalitatívneho hodnotenia žiadateľ.

5.3.1.3. Vysokoškolské vzdelávanie

Oblasť vysokoškolského vzdelávania mala za cieľ podporovať vytvorenie európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a posilňovať prínos vysokoškolského a vyššieho odborného vzdelávania k inováciám. Oprávnenými žiadateľmi boli vysoké školy, ktorým bola zo strany EK udelená Erasmus charta pre vysokoškolské vzdelávanie (ďalej len „charta ECHE“), alebo konzorcium, v ktorom boli zastúpené minimálne 2 vysoké školy s chartou ECHE a ktorému NA udelila na základe žiadosti akreditáciu. Pridelenie charty ECHE oprávňuje vysokú školu zúčastňovať sa všetkých aktivít v rámci programu Erasmus+. V súčasnosti nemá chartu ECHE na Slovensku len 1 vysoká škola, a to Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, ktorá o ňu nepožiadala. Vysoká škola s chartou ECHE je oprávnená požiadať NA o finančný príspevok na mobility študentov na štúdium a stáž a mobility zamestnancov vysokej školy na výučbu a na školenia v zahraničí. Konzorciu je akreditácia pridelená na 3 roky po schválení prihlášky. Musia ho tvoriť

minimálne 3 organizácie, z toho najmenej 2 vysoké školy s pridelenou chartou ECHE. Konzorciá s udelenou akreditáciou môžu požiadať NA o finančný príspevok na mobility študentov, absolventov, ale aj pedagogických a odborných zamestnancov vysokých škôl. Cieľovými skupinami boli študenti a zamestnanci vysokých škôl.

Vzdelávacia mobilita študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do krajín programu Erasmus+

Prihlášku na mobility študentov a pedagogických a odborných zamestnancov vysokých škôl si v roku 2020 podalo 31 vysokých škôl a 1 konzorcium. Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia prihlášku nepodala (táto vysoká škola podáva prihlášku každé 2 roky, volí si 24-mesačné trvanie projektu a týmto spôsobom postupne dočerpáva grant). Všetky prihlášky boli formálne spôsobilé. Ich oprávnenosť kontrolovali pracovníci NA.

Celkový rozpočet pridelených finančných prostriedkov pre túto akciu bol 14 831 432 eur. Z dôvodu pandémie COVID-19 a vysokého rizika nevyčerpania pridelených finančných prostriedkov nie je súčasťou rozpočtu na rok 2020 príspevok na dofinancovanie mobility študentov z rozpočtu ministerstva. V zmysle nóty EK z mája 2020 mohla NA z pôvodne pridelennej sumy prerozdeliť maximálne 80 %, čo predstavuje sumu 11 865 146 eur. Podľa Príručky pre NA môže NA presunúť časť prostriedkov z mobilityných aktivít medzi krajinami programu na projekty mobilit s partnerskými krajinami na odchádzajúce mobility študentov 1. a 2. stupňa štúdiá do regiónov DCI a EDF, a to do maximálnej výšky 20 % rozpočtu týchto dvoch finančných nástrojov. Na tieto účely sa v roku 2020 presunula suma 145 000 eur. Na špeciálne granty Erasmus+ pre účastníkov so špecifickými potrebami bolo vyčlenených 30 000 eur.

Na základe analýzy vykonanej pred prerozdeľovaním finančných prostriedkov z výzvy 2020 NA konštatovala pretrvávajúce riziko nedostatočného čerpania finančných prostriedkov z výziev 2018 a 2019 v prípade niekoľkých vysokých škôl. Z tohto dôvodu navrhla znížiť týmto príjmom objem finančných prostriedkov tak, aby mohli dočerpať finančné prostriedky z uvedených výziev. Žiadosti o grant podali vysoké školy ešte pred vypuknutím pandémie Covid-19 a nemohli v nich zohľadniť aktuálny dopad pandémie COVID-19 na medzinárodnú mobilitu. Preto NA pristúpila pri prerozdeľovaní grantových prostriedkov k úprave rozpočtov. Ide o špecifické krátenie podľa odhadovaného „výpadku“, na výpočet ktorého boli použité údaje o priemernom počte zrealizovaných mobilit a údaje o čerpaní grantov v obdobiach marec až september v projektoch z výziev 2018 a 2019. Výpadok vo výške cca. 4 mil. eur mal dopad predovšetkým na projekty z výzvy 2019. Výpočet grantov z výzvy 2020 vychádza z tohto dôvodu z miery čerpania grantov z výzvy 2019:

- pri vyčerpaní grantu z výzvy 2019 vo výške 66 % a viac sa krátil grant z výzvy 2020 o 10 %,
- pri vyčerpaní grantu z výzvy 2019 v rozmedzí 46 – 65 % sa krátil grant z výzvy 2020 o 25 %,
- pri vyčerpaní grantu z výzvy 2019 pod 46 % sa krátil grant z výzvy 2020 o 50 %.

Projekty z Výzvy 2018 mali možnosť predĺženia projektového obdobia do mája 2021. Vysokým školám odporúčala NA využiť nedočerpané prostriedky predovšetkým na mobility zamestnancov. Ak by totiž vysoké školy využívali prostriedky z tejto výzvy na mobilitu študentov a zároveň vysielali študentov aj z výzvy 2019 a 2020, museli by udeľovať v jednom roku granty v rôznych výškach, keďže v roku 2019 sa sadzby pre študentov zvyšovali. Z tohto dôvodu krátenie grantu 2020 prebehlo najmä v rámci mobilit zamestnancov.

Plánovaný počet účastníkov v schválených prihláškach v roku 2020 bol 3 089 študentov (nárast o 9,8 %), z toho bolo 2 010 študentov na štúdium (nárast o 7,14 %); na praktické stáže plánovali vyslať vysoké školy do zahraničia 1 079 študentov (nárast o 14 %). Najviac študentov v schválených prihláškach plánovali vyslať na štúdium do zahraničia: Univerzita Komenského v Bratislave (470), Ekonomická univerzita v Bratislave (296), Technická univerzita v Košiciach (155), Slovenská technická univerzita v Bratislave (133). Všetky 4 inštitúcie obsadili prvé priečky aj vo výzve 2019, len v inom poradí. Takisto v schválených prihláškach v prípade mobilít študentov na odborné stáže vystriedala Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre (151) na prvom mieste konzorcium Workspace Europe (110). Na tretej priečke je Univerzita Komenského v Bratislave (98) a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (92). Priemerná plánovaná dĺžka študentských mobilít za účelom štúdia je 146 dní, za účelom stáže 120 dní. Z hľadiska preferovaných krajín je štruktúra nasledovná²: štúdium – Česká republika (162), Portugalsko (85), Taliansko (66), Poľsko (61), Španielsko (60), Nemecko (60); stáž – Česká republika (139), Rakúsko (23), Maďarsko (22), Nemecko (19), Poľsko (11). Oblasti štúdia, v rámci ktorých študenti najčastejšie vycestovali, a to za účelom štúdia sú: ekonomika (102), obchod a administratíva (90), právo (51), medicína (45), politické vedy a občianska náuka (44); za účelom stáže: obchod a administratíva (30), hudba a dramatické umenie (25), ošetrovatelstvo a pôrodnická asistancia (24), medicína (23) a terapeutika a rehabilitácia (22).

V schválených prihláškach v roku 2020 plánovali vysoké školy vyslať na mobilitu s cieľom vyučovať v partnerských inštitúciách alebo sa zúčastniť kurzov v zahraničí spolu 1 496 vysokoškolských učiteľov (930 zamestnancov na kurzy; 566 zamestnancov na vyučovanie). Predstavuje to pokles o 25,6 %; toto je dôsledkom krátenia grantov predstaveného vyššie. Z hľadiska počtu zamestnancov najviac zamestnancov plánujú vyslať nasledujúce vysoké školy v štruktúre: kurzy – Žilinská univerzita v Žiline (180), Univerzita Komenského v Bratislave (135), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (113), Katolícka univerzita v Ružomberku (65); vyučovanie – Univerzita Komenského v Bratislave (81), Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre (54), Prešovská univerzita v Prešove (50) a Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (45).

Celkovo najviac účastníkov mobilít v schválených prihláškach za rok 2020 vo všetkých typoch mobility plánovali vyslať nasledujúce vysoké školy: Univerzita Komenského v Bratislave (784), Žilinská univerzita v Žiline (380), Ekonomická univerzita v Bratislave (350) a Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre (349).

Zber údajov o mobilite prichádzajúcich vysokoškolských študentov a učiteľov je v kompetencii EK. Uvedené údaje sa však ešte môžu výrazne zmeniť, keďže vzhľadom na obmedzenia vyplývajúce z pandémie COVID-19 mnoho vysokých škôl predlžovalo dĺžku zmluvy o grante, a teda oprávnené obdobie projektov sa predĺžilo. V rámci výzvy 2020 prišlo na Slovensko 895 študentov, z toho 745 za účelom štúdia a stáž na Slovensku doteraz absolvovalo 150 účastníkov. Najviac prichádzajúcich študentov študovalo ako aj po iné roky na Univerzite Komenského v Bratislave (226), Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (128), Ekonomickej univerzite v Bratislave (74), Žilinskej univerzite v Žiline (48). Študenti prichádzali najčastejšie zo Španielska (235), Francúzska (163), Nemecka (97) a Talianska (84). Z výzvy 2020 bolo podporených 230 prichádzajúcich zamestnancov vysokých škôl, z toho 140 prišlo vyučovať a 90 absolvovalo krátkodobé vzdelávanie. Vyučujúci prichádzali predovšetkým z Poľska, Českej republiky, Bulharska a Nemecka. Rovnaké krajiny k nám

² Ide o prehľad krajín v mobilitách, ktoré boli k termínu prípravy správy uvedené v systéme EK.

vysielajú zamestnancov na školenia. V najväčšom počte ich prijali na Žilinskej univerzite v Žiline (20), Prešovskej univerzite v Prešove (17) a Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (9). Zahraničných vyučujúcich najčastejšie prijali Žilinská univerzita v Žiline (17), Univerzita Komenského v Bratislave (13) a Katolícka univerzita v Ružomberku (12).

Vzdelávacia mobilita študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do partnerských krajín

Cieľom vzdelávacej mobility študentov a zamestnancov vysokých škôl medzi krajinami programu a partnerskými krajinami (medzinárodnej kreditovej mobility) je modernizácia a internacionalizácia systémov a inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, v partnerských krajinách s osobitným dôrazom na partnerské krajiny susediace s EÚ a zvyšovanie atraktívnosti európskeho vysokoškolského vzdelávania v globálnom kontexte.

Možnosti medzinárodnej spolupráce vysokých škôl v rámci programu Erasmus+ prostredníctvom mobility z partnerských krajín a do nich v roku 2020 využilo 24 slovenských vysokých škôl a 1 konzorcium. V porovnaní s rokom 2019 sa počet zvýšil o 1 vysokú školu (Vysoká škola manažmentu). Oprávnené boli aktivity mobility študentov (štúdium, stáž) a mobility zamestnancov (výučba, školenie). Trvanie mobility študentov za účelom štúdia je 3 až 12 mesiacov a stáže 2 až 12 mesiacov. Trvanie mobility zamestnancov je 5 až 60 dní. Keďže finančné prostriedky určené na mobility z/do partnerských krajín pochádzajú z 5 finančných nástrojov EÚ (IPA, ENI, DCI, EDF a PI), boli krajiny sveta, s ktorými bola spolupráca v rámci výzvy 2020 možná, rozdelené do 12 „finančných obálok“, pričom pre každú obálku bol vyčlenený samostatný rozpočet³. Krajiny sveta boli do obálok rozdelené nasledovne:

- *IPA Západný Balkán:* Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Čierna Hora
- *ENI Východné partnerstvo:* Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko, Teritórium Ukrajiny uznané medzinárodným právom
- *ENI Južné Stredomorie:* Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Líbya, Maroko, Palestína, Sýria, Tunisko
- *ENI+PI Ruská Federácia*
- *DCI Ázia:* Afganistan, Bangladéš, Bhután, Čína, Filipíny, India, Indonézia, Kambodža, Laos, Malajzia, Maldivy, Mjanmarsko, Mongolsko, Nepál, Pakistan, Severná Kórea, Srí Lanka, Thajsko, Vietnam
- *DCI Stredná Ázia:* Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkménsko, Uzbekistan
- *DCI Latinská Amerika:* Argentína, Bolívia, Brazília, Ekvádor, Guatemala, Honduras, Kolumbia, Kostarika, Kuba, Mexiko, Nikaragua, Panama, Paraguaj, Peru, Salvádor, Venezuela
- *DCI Stredný východ:* Irak, Irán, Jemen
- *DCI Juhoafrická republika*
- *EDF Africké, karibské a tichomorské štáty*
- *PI Priemyselné štáty Ameriky:* Čile, Kanada, Uruguaj, USA

³ Dôležitým aspektom mobility medzi krajinami programu a partnerskými krajinami je vplyv finančných nástrojov na pravidlá čerpania grantu, t.j. k financovaniu každej obálky sa viažu rôzne kritériá a obmedzenia, napr.: pri krajinách patriacich do obálok nástroja DCI (Ázia, Stredná Ázia, Stredný východ, Latinská Amerika, Južná Afrika) a EDF sa môžu vysielat' len študenti 3. stupňa štúdia a zamestnanci vysokých škôl. Ak vysoké školy naplánovali do vyššie uvedených krajín mobility študentov 1. a 2. stupňa, financovanie musí pochádzať z financií na mobility medzi krajinami programu (max. do 20 % celkových pridelených financií z nástrojov CDI a EDF). Vo všetkých obálkach odchádzajúce mobility zamestnancov na školenie sú povolené, iba ak sa školenie koná na partnerskej vysokej škole, nie v podniku. Takisto je pri schvaľovaní prihlášok potrebné prihliadať na tzv. geografické ciele, ktoré stanovila EK. V rámci obálok existujú aj rôzne percentuálne obmedzenia čerpania rozpočtu na krajiny.

- *PI Priemyselné štáty Ázie:* Austrália, Brunej, Hongkong, Japonsko, Južná Kórea, Macao, Nový Zéland, Singapur, Taiwan.

Všetky podané prihlášky boli formálne spôsobilé. Oprávnenosť podaných prihlášok kontrolovali zamestnanci NA. V prihláškach je plánovaná spolupráca so 65 krajinami sveta (o 7 viac ako vo výzve 2019). Medzi najžiadanejšie štáty dlhodobo patria Ukrajina, Rusko a Čína. V roku 2020 sa medzi najžiadanejšie krajiny prvýkrát zaradilo Gruzínsko. Z celkového počtu 3 043 účastníkov mobilit (medziročný pokles o 1 %) je približne 58,36 % (1776) prichádzajúcich a 41,64 % (1267) odchádzajúcich mobilit. Pomer zamestnaneckých a študentských mobilit je približne 3:2 (1934 zamestnancov a 1109 študentov). Pri zamestnancoch je pomer prichádzajúcich a odchádzajúcich mobilit vyváženejší (1012:922) než pri študentoch (764:345). Situácia v pomere prichádzajúcich a odchádzajúcich účastníkov sa oproti minulému roku výrazne nezmenila, avšak výraznejšie poklesol počet odchádzajúcich študentských mobilit (o 19 %), naopak vzrástol záujem o odchádzajúce zamestnanecké mobility (o 10 %). Priemerná plánovaná dĺžka študentských mobilit za účelom štúdia je 115 dní, za účelom stáže 84 dní.

Rozpočet na financovanie projektov pochádza primárne z rozpočtovej kapitoly 4 (z vyššie uvedených finančných nástrojov). Podľa Príručky pre NA však môže NA presunúť časť prostriedkov z kapitoly 1 (financií určených na mobilitné projekty medzi krajinami programu) na projekty na odchádzajúce mobility študentov 1. a 2. stupňa štúdia do regiónov financovaných z nástrojov DCI a EDF, a to do maximálnej výšky 20 % celkového rozpočtu týchto dvoch finančných nástrojov. Dofinancovanie odchádzajúcich študentských mobilit v iných regiónoch z rozpočtovej kapitoly 1 sa NA rozhodla nevyužiť z dôvodu, že v čase pridelenia rozpočtu pre mobilitné projekty s partnerskými krajinami neboli využité všetky možnosti na podporu mobilit medzi krajinami programu. Rovnako si NA mohla požiadať o navýšenie rozpočtu pre vybrané krajiny v regióne Východné partnerstvo, Južné Stredomorie a na celý región Západného Balkánu. V rámci výzvy 2020 EK pridelená SR dodatočné financie vo výške 375 000 eur. Celkový dostupný rozpočet pre mobilitné projekty s partnerskými krajinami z oboch rozpočtových kapitol 1 a 4 bol vo výške 2 571 243 eur. Celkový žiadaný grant však dosiahol výšku 9 501 176 eur, t.j. požiadavka celkovo preyšovala finančné možnosti viac ako 3,5-násobne. Rozpočet bol pre jednotlivé obálky rozdelený nasledovne:

Tabuľka č. 4: Rozdelenie finančných prostriedkov pridelených SR v rámci výzvy 2020 podľa jednotlivých obálok

Finančný nástroj	Nástroj/Región	Pridelený rozpočet na mobilitu 2020 (v EUR)	Počet mobilit 2020
ENI	Južné Stredomorie	179 282	74
	Alžírsko	20 000	8
	Tunisko	20 000	6
	Severná Afrika	20 000	8
	Východné partnerstvo	363 969	149
	Ukrajina	70 000	24
	Gruzínsko	100 000	34
	Moldavsko	75 000	18
ENI + PI	Ruská Federácia	183 861	64
DCI	Ázia	331 616	97
	Stredná Ázia	79 541	28
	Stredný Východ	40 713	15
	Latinská Amerika	105 542	28

	Juhoafrická republika	48 965	13
EDF	Africké, karibské a tichomorské štáty	119 002	37
DCI + EDF	Rozpočet z Kapitoly 1	145 076	34
IPA	Západný Balkán	477 612	175
PI	Priemyselné štáty Ameriky	100 149	28
	Priemyselné štáty Ázie	90 915	23
	SPOLU	2 571 243	863

Na financovanie NA navrhla 23 projektov (o 4 viac ako vo výzve 2019) vo výške 2 505 266 eur, pričom 2 360 266 eur pochádza z rozpočtovej kapitoly 4 a 145 000 eur je presunutých z rozpočtovej kapitoly 1. V prihláškach navrhovaných na schválenie je plánovaná spolupráca so 47 krajinami sveta (o 3 viac ako v predchádzajúcej výzve). Čo sa týka mobilit, z celkového počtu 863 schválených účastníkov (o 110 účastníkov viac v porovnaní s predchádzajúcim rokom) je pomer prichádzajúcich (500) a odchádzajúcich mobilit (363) približne rovnaký ako v prihláškach. Pomer schválených zamestnaneckých (510) a študentských mobilit (353) je oproti prihláškam mierne posunutý v prospech študentských mobilit, ktoré sa NA snaží v tejto akcii viac podporovať.

Vzhľadom na globálne obmedzenia týkajúce sa aj akademickej mobility bolo z výzvy 2020 zrealizovaných len 11 mobilit (odchádzajúcich aj prichádzajúcich), čo je štatisticky nevýznamné číslo. Predpokladáme, že uvoľnenie opatrení bude viesť k zvýšeniu aj tohto typu mobilit.

5.3.1.4. Vzdelávanie dospelých

Oblasť vzdelávania dospelých bola zameraná na podporu európskej dimenzie vo vzdelávaní dospelých a zameriavala sa najmä na tvorbu partnerstiev v oblasti neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa dospelých. Obsah projektov sa postupne presúva od kultúrnych, spoločenských a osvetových tém späť k vzdelávaniu ľudí na trhu práce, resp. k témam o zapájaní marginalizovaných a znevýhodnených skupín. Cieľovými skupinami projektov boli zamestnanci v sektore vzdelávania dospelých. Oprávnenými aktivitami boli výučba v partnerskej organizácii v zahraničí, alebo odborná príprava zamestnancov vo forme účasti na štruktúrovaných kurzoch alebo hospitáciách v zahraničí.

V rámci výzvy 2020 bolo podaných 23 prihlášok (čo oproti roku 2019 predstavuje výrazný nárast o 76,92 %), ktoré aj postúpili do kvalitatívneho hodnotenia. Prihlášky podali rôzne organizácie vzdelávania dospelých zaoberajúce sa jazykovým vzdelávaním dospelých; mimovládne organizácie/nadácie poskytujúce neformálne vzdelávanie dospelých v oblasti remesiel a kultúrneho dedičstva, kariérového poradenstva, osobnostného rozvoja, rozvoja talentu, jazykového vzdelávania, podnikateľského myslenia, sociálnej udržateľnosti, ľudských a občianskych práv, kultúry, kreativity a udržateľnosti. Malé a stredné podniky sú zastúpené inštitúciami zaoberajúcimi sa vzdelávaním v oblasti vodcovstva, mäkkých zručností a jazykového vzdelávania. Poskytovatelia verejných služieb sú zastúpené organizáciami ako knižnica, centrum sociálnych služieb a osvetové centrum. V prihláškach v sektore vzdelávania dospelých bolo v roku 2020 výnimočne zastúpených všetkých 8 krajov, vrátane Trenčianskeho kraja, ktorý nebol v predchádzajúcich dvoch výzvach zastúpený. Z hľadiska regionálneho pokrytia je situácia pomerne stabilná a napriek rozličným intervenciám a akciám na podporu menej sa zapájajúcich krajov (Trenčiansky – 3 prihlášky a Trnavský kraj – 1 prihláška) sa ani po rokoch zásadne nemení. Najviac prihlášok bolo podaných v Bratislavskom kraji (9),

nasledovali Banskobystrický (3) a Prešovský kraj (3). Zvýšená starostlivosť a pozornosť venovaná NRO sa odráža v každoročne narastajúcom podiele podaných aj schválených projektov. Odráža to zvyšujúcu sa kvalitu podávaných prihlášok z týchto okresov, a teda dobre nastavené informačné a školiace aktivity v tejto oblasti. Projekty sa najčastejšie orientovali na témy, ako nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov; výučba a učenie sa cudzích jazykov; IKT – nové technológie – digitálne zručnosti; medzinárodná spolupráca, medzinárodné vzťahy, rozvojová spolupráca; pedagogika a didaktika.

V podaných oprávnených prihláškach boli naplánované mobility pre 305 zamestnancov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje nárast o 99,35 %. Už štandardne bola prevažná časť mobilit v celkovom počte 243 plánovaná na účasť na štruktúrovaných kurzoch, 43 mobilit bolo plánovaných na účely hospitácie v partnerskej inštitúcii, poskytovanie výučby alebo odbornej prípravy v partnerskej inštitúcii plánovali žiadatelia 19-krát.

Celkový plánovaný rozpočet pre KA1 v sektore vzdelávania dospelých na rok 2020 bol vo výške 386 473 eur. Podľa nóty EK mohla NA v sektore odborného vzdelávania a prípravy prideliť sumu 309 178,40 eur. Z uvedených prostriedkov NA vo výberovom procese navrhla na schválenie 19 prihlášok s rozpočtom 295 223 eur. Na rezervný zoznam nebola zaradená žiadna prihláška. Zo 4 neschválených prihlášok boli 3 prihlášky zamietnuté z dôvodu ich nedostatočnej kvality a 1 prihlášku stiahol žiadateľ.

5.3.1.5. Mládež

KA1 v oblasti mládeže podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. Mladí ľudia mali možnosť zapojiť sa do projektov mládežníckych výmen. Pracovníkom s mládežou umožňuje profesionálny rozvoj a budovanie partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, stáží a pod.

V roku 2020 boli najčastejšími podávateľmi projektov občianske združenia, mimovládne a neziskové organizácie. Medzi oprávnených žiadateľov patrili aj tzv. neformálne skupiny tvorené najmenej 4 mladými ľuďmi bez právnej subjektivity. Medzi žiadateľmi boli aj centrá voľného času, školy, samosprávy a súkromná spoločnosť. Z geografického hľadiska boli pokryté všetky kraje. Najviac projektov bolo podporených v Bratislavskom kraji, nasledovali Košický, Banskobystrický, Žilinský, Nitriansky a Prešovský kraj, najmenej v Nitrianskom a Trnavskom kraji. V Trnavskom a Nitrianskom kraji je nižší nielen počet kvalitných projektových žiadostí, ale je tu aj slabé zapojenie organizácií do programu.

V roku 2020 slovenskí žiadatelia prejavili najväčší záujem o spoluprácu s Rumunskom, Gréckom a Španielskom. Pri spolupráci s partnerskými krajinami išlo najčastejšie o Ukrajinu, Arménsko a Gruzínsko. Z tematického hľadiska boli v roku 2020 projekty väčšinou zamerané na participáciu mladých; inklúziu – spravodlivosť; zdravie a pohodu; tvorivosť a kultúru; nové inovatívne metódy vo vzdelávaní, či medzikultúrne vzdelávanie.

V roku 2020 bolo v rámci KA1 podaných 161 projektov, z ktorých bolo 78 schválených projektov. Medzi hlavné dôvody nepodporenia projektov patrila slabá relevantnosť projektov, či nedopracované kvalitatívne kritéria týkajúce sa metodiky a projektového manažmentu. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa počet schválených projektov znížil, avšak rozdiel medzi predloženými a schválenými projektmi v rokoch 2019 a 2020 je veľmi malý, a to aj napriek tomu, že realizácia viacerých aktivít bolo pozastavených alebo presunutých z dôvodu

pandémie COVID-19. Úspešnosť schválených projektov sa v roku 2020 znížila na 48,45 % (v porovnaní s rokom 2019 s úspešnosťou 52,76 %). Predpokladaným dôvodom tohto poklesu je skutočnosť, že 9 projektov bolo vylúčených z dôvodu nesplnenia formálnych kritérií.

57 schválených projektov KA1 bolo zameraných na spoluprácu v rámci krajín programu a 21 projektov sa zameralo na spoluprácu s krajinami partnerských regiónov. Percento mladých ľudí s nedostatkom príležitostí zúčastňujúcich sa na KA1 pokleslo zo 44,9 % v roku 2019 na 41,9 % v roku 2020. Napriek tomuto poklesu bol plán na rok 2020 (40 %) splnený. Percento účastníkov so špeciálnymi potrebami vo výške 1,7 % (čo predstavuje 34 účastníkov) nedosiahlo plán na rok 2020 (4 %). Tento pokles bol spôsobený pandemiou COVID-19, ako aj tým, že väčšina projektov bola presunutá na rok 2021. Zároveň množstvo obmedzení súvisiacich s pandemiou ešte viac sťažilo účasť mladých ľudí so špeciálnymi potrebami. V porovnaní s plánom (20 %) však pozorujeme výrazný nárast počtu projektov zameraných na tému inklúzie a sociálneho začlenenia mladých ľudí s nedostatkom príležitostí (33,5 %). Tento nárast možno pripísať podporným aktivitám na tému inklúzie realizovaným v rokoch 2019 a 2020.

Do projektov, ktoré boli schválené v roku 2020, je plánované zapojenie 2 745 účastníkov, z toho 922 mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, čo predstavuje 33,5 %. Pandémia COVID-19 mala dopad aj na realizáciu a implementáciu projektov KA1. V rámci Mládežníckych výmen príjemcovia grantov realizáciu projektov presúvali, pretože realizácia tohto typu aktivity dištančnou formou by nemala adekvátny vzdelávací efekt na cieľovú skupinu. Avšak niektoré aktivity v rámci Mobilít pracovníkov s mládežou boli realizované aj dištančnou formou, kedy sa posilnila digitálna práca s mládežou a podpora on-line nástrojov.

Tabuľka č. 5: Projekty KA1 v oblasti mládeže podľa typu aktivity v rámci výzvy 2020

KA1	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA1 v EUR
Mládežnícke výmeny	85	29	1 683 881
Mobilita pracovníkov s mládežou	76	49*	721 663
SPOLU	161	78	2 405 544

* 1 projekt je kombinovaný (mládežnícka výmena + mobilita pracovníkov s mládežou)

5.3.2. Kľúčová akcia 2 (KA2) – Strategické partnerstvá

Strategické partnerstvá sú decentralizovanou aktivitou, ktorú koordinujú NA. Ich cieľom je podporiť medzinárodné projektové aktivity zamerané na skvalitnenie vzdelávania na všetkých úrovniach, vytváranie a zavedenie nových vzdelávacích prístupov a prepojenie sveta vzdelávania so svetom práce v súlade s cieľmi programu Erasmus+ a stanovenými európskymi prioritami. Prispievajú k posilňovaniu prierezočných zručností, podporujú zavádzanie praktických podnikateľských skúseností do vzdelávania, odbornej prípravy a práce s mládežou, profesijný rozvoj zamestnancov a pracovníkov s mládežou a tvorbu a prijímanie otvorených vzdelávacích zdrojov v rozličných európskych jazykoch, prispievajú k uľahčovaniu validácie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a previazaniu tohto typu vzdelávania s formálnymi vzdelávacími formami. KA2 tiež podporuje projekty zamerané na aktuálne výzvy v oblasti mládeže, ktoré prinášajú inovatívne postupy a riešenia v oblasti mládeže v rámci medzisektorovej spolupráce. V závislosti od zamerania a cieľových skupín strategického partnerstva rozlišujeme jednosektorové a medzisektorové strategické partnerstvá,

kým v závislosti od cieľov a zloženia partnerstva rozlišujeme strategické partnerstvá podporujúce inovácie, výmenu osvedčených postupov a školské výmenné partnerstvá.

Do strategických partnerstiev sa mohli zapojiť organizácie pôsobiace v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, alebo v rôznych sociálno-ekonomických odvetviach, a tiež organizácie vykonávajúce prierezové činnosti pokrývajúce rôzne oblasti. Oprávnenými žiadateľmi pre školské výmenné partnerstvá sú školy zaradené do siete škôl a školských zariadení ministerstva. Strategické partnerstvo má nadnárodný charakter a tvoria ho aspoň 3 organizácie z 3 rozličných krajín zapojených do programu. Výnimkou sú školské výmenné partnerstvá zložené výlučne zo škôl, do ktorých sú zapojené minimálne 2 školy z 2 rôznych krajín programu a pri ktorých je stanovený aj maximálny počet partnerov na 6 škôl. Na strategické partnerstvo v oblasti mládeže, ktoré zahŕňa len mládežnícke organizácie alebo neformálne skupiny mladých ľudí, tiež postačujú 2 organizácie z minimálne 2 krajín zapojených do programu. Okrem slovenských koordinátorských inštitúcií sú slovenské inštitúcie zapojené do projektov strategických partnerstiev aj ako partneri, a to prostredníctvom prihlášok, ktoré boli podané do iných NA v krajine ich koordinátorov. Pravidlá vzťahujúce sa na prihlášky podané v rámci doplňujúcej výzvy vo vzťahu k plánovaným aktivitám, rozpočtovým pravidlám a pod. sa riadia podľa pravidiel programu stanovených v Sprievodcovi programom Erasmus+ s niektorými výnimkami týkajúcimi sa trvania projektu (1 až 2 roky), či obmedzeného financovania projektu (max. 300 000 na projekt). Rozdelenie strategických partnerstiev v doplňujúcej výzve KA2 sa delilo na základe priorít a cieľov na:

1. *Strategické partnerstvá pre pripravenosť na digitálne vzdelávanie* zamerané na prioritu „Inovatívne postupy v digitálnom veku“. Ich cieľom je uľahčiť prechod na elektronické učenie sa a iné formy dištančného vzdelávania, rozvíjať digitálne kompetencie a zabezpečiť inkluzívny charakter možností vzdelávania. Sú určené pre sektory školského vzdelávania, OVP a vysokoškolského vzdelávania;
2. *Strategické partnerstvá pre tvorivosť* zamerané na prioritu „Rozvoj zručností a inklúzia prostredníctvom tvorivosti a umenia“. Ich cieľom je v tvorivosti spojiť organizácie pôsobiace v oblastiach formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa s organizáciami z kultúrneho a kreatívneho priemyslu, vybaviť mladých ľudí a dospelých spôsobilosťami potrebnými na nájdenie kreatívnych a inovatívnych riešení, posilniť inklúziu a rozvoj zručností a kompetencií, ktoré podporujú tvorivosť. Sú určené pre sektory školského vzdelávania, vzdelávania dospelých a mládeže.

Tabuľka č. 6: Prehľad projektov podaných a schválených v rámci štandardnej výzvy 2020 v KA2

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy	180	90	50,00
- školské vzdelávanie (klasické partnerstvá)	18	8	44,44
- školské vzdelávanie (školské výmenné partnerstvá)	83	49	59,04
- OVP	29	13	44,83
- vysokoškolské vzdelávanie	18	8	44,44
- vzdelávanie dospelých	32	12	37,50
Oblasť mládeže	42	14	33,33
SPOLU	222	104	46,85

5.3.2.1. Vzdelávanie a odborná príprava

V rámci výzvy 2020 bolo v štandardnom kole podávania návrhov projektov podaných 180 prihlášok, čo oproti roku 2019 predstavovalo nárast o 71 prihlášok. Najvyšší percentuálny nárast v počte podaných prihlášok bol v sektore vysokoškolského vzdelávania, kde v porovnaní s výzvou 2019 podali žiadatelia o 350 % viac prihlášok. Nasledoval sektor OVP (163,64 %) a sektor vzdelávania dospelých (128,57 %). Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 180 prihlášok.

Okrem štandardnej výzvy na podávanie návrhov projektov bola v roku 2020 vyhlásená aj doplňujúca výzva 2020, ktorá, ako bolo uvedené vyššie, sa realizovala vo vybraných sektoroch. Prehľad podaných a schválených projektov strategických partnerstiev v sektore vzdelávania a odbornej prípravy v rámci doplňujúcej výzvy je uvedený v tabuľkách č. 7 a č. 8. Vzhľadom na skutočnosť, že na projekty z doplňujúcej výzvy bol celkovo žiadaný vyšší grant ako bol pridelený rozpočet, NA požiadala EK o presun finančných prostriedkov z KA1.

Tabuľka č. 7: Prehľad projektov strategických partnerstiev pre pripravenosť na digitálne vzdelávanie podaných a schválených v rámci doplňujúcej výzvy 2020 v KA2

Sektor vzdelávania a odbornej prípravy	Plánovaný rozpočet v EUR	Počet podaných prihlášok	Počet schválených prihlášok	% podiel z celkového počtu oprávnených prihlášok	Schválený grant v EUR
školské vzdelávanie	540 012	11	9	81,82 %	1 914 953
OVP	444 529	7	3	42,86 %	708 644
vysokoškolské vzdelávanie	524 371	11	6	54,55 %	1 045 201
Spolu	1 508 912	29	18	62,07 %	3 668 798

Tabuľka č. 8: Prehľad projektov strategických partnerstiev pre tvorivosť podaných a schválených v rámci doplňujúcej výzvy 2020 v KA2

Sektor vzdelávania a odbornej prípravy	Plánovaný rozpočet v EUR	Počet podaných prihlášok	Počet schválených prihlášok	% podiel z celkového počtu oprávnených prihlášok	Schválený grant v EUR
školské vzdelávanie	462 867	3	3	100,00 %	506 898
vzdelávanie dospelých	532 951	4	3	75,00 %	350 435
Spolu	995 818	7	6	85,71 %	857 333

Každý projekt sa musí viazať min. na 1 a max. na 3 európske priority, ktoré odrážajú aktuálnu politiku EK. Európske priority sú rozdelené na horizontálne (týkajúce sa všetkých sektorov vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu) a sektorové (vzťahujúce sa len k určitému sektoru). V podaných prihláškach boli európske priority označené až 259-krát, čo znamená, že projekty mali ambíciu naplniť viac ako 1 prioritu. Na prvých miestach sa umiestnili horizontálne priority: „Inovatívne postupy v digitálnom veku“, „Podpora príležitostí v získavaní a rozvíjaní kľúčových kompetencií vrátane základných zručností“ a „Sociálne začlenenie“. Digitálne vzdelávanie bolo medzi obľúbenými prioritami aj v minulosti, ale zrejme vplyvom koronakrízy jeho význam pri plánovaní projektov ešte viac narástol. Kľúčové kompetencie viedli v rebríčku aj v minulých rokoch, sociálne začlenenie však výrazne postúpilo najmä vďaka projektom v sektore vzdelávania dospelých.

Tematické zameranie projektov bolo veľmi rôznorodé. Žiadatelia volili najčastejšie tému Nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov. Táto téma jednoznačne dominovala aj v predchádzajúcich výzvach v rokoch 2018 a 2019. Vysokú obľúbenosť si tiež udržala téma IKT – nové technológie – digitálne zručnosti. Zaujímavý je však vývoj témy Životné prostredie a klimatické zmeny, ktorá zaznamenala najväčší nárast. Kým v minulom roku ju riešili len 4 projekty zo sektora vzdelávania dospelých, tento rok sa nachádzala až v 18 prihláškach, a to vo všetkých sektoroch. Keďže NA túto tému počas svojej informačnej kampane osobitne nezdôrazňovala, vysvetlením môže byť celospoločenský kontext a rastúce environmentálne povedomie verejnosti.

V rámci výzvy 2020 sa o granty uchádzali rôzne typy organizácií, z ktorých mali najväčšie zastúpenie školy na rôznych úrovniach vzdelávania (základné školy 38 prihlášok, vysoké školy 32 prihlášok, stredné odborné školy 26 prihlášok) a neziskové organizácie (36 prihlášok). Z hľadiska regionálneho pokrytia boli zastúpené všetky kraje, najviac však tradične Bratislavský kraj (32 prihlášok), nasledovaný Banskobystrickým (26 prihlášok), Košickým (25) a Nitrianskym krajom (24). Najslabšie zastúpenie mal vo výzve 2020 Trenčiansky kraj (15 prihlášok), aj keď v projektoch školských partnerstiev bol výrazný nárast počtu žiadateľov.

Do projektov KA2 je zapojených až 39 štátov (o 5 viac ako vo výzve 2019) vrátane partnerov zo SR. Pokiaľ ide o počty zapojených zahraničných organizácií, prvenstvo patrí Taliansku a Českej republike. Veľmi silné zastúpenie má aj Poľsko a Španielsko. Toto poradie je podobné poradiu najčastejšie zapojených krajín už v štyroch po sebe nasledujúcich výzvach. Okrem silnej medzinárodnej dimenzie strategických partnerstiev sa v podaných prihláškach objavuje aj národná dimenzia. Účasť 59 slovenských organizácií predstavuje viac ako dvojnásobné navýšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Strategické partnerstvá umožňujú veľkú flexibilitu v projektoch, pokiaľ ide o ich veľkosť a zameranie. Na jednej strane to môžu byť malé projekty, podstatou ktorých sú len aktivity typu „nadnárodné projektové stretnutia“ za účelom dosiahnutia projektových cieľov, v ktorých sa nebudú vytvárať žiadne intelektuálne výstupy. Na druhej strane možno realizovať aj veľké projekty, v ktorých sa budú vytvárať dôležité intelektuálne výstupy. Intelektuálne výstupy sú hlavné výsledky projektu, ktoré sú udržateľné z pohľadu ich kvantity a kvality. Výstupy projektov budú vypracované v elektronickej podobe (multimediálne interaktívne materiály na digitálnych nosičoch a na internete), ako aj v tlačenej podobe. Pokiaľ ide o jazykové verzie, väčšina z nich bude dostupná v jazykoch krajín partnerov zapojených do projektov.

V zmysle nóty z mája 2020 EK v rámci opatrení na riešenie krízy COVID-19 zablokovala 20 % rozpočtu určeného na KA1. Neskôr tieto prostriedky ďalšou nótou z júna 2020 opäť uvoľnila, zároveň však vyzvala NA, aby nevyčerpané finančné prostriedky KA1 v čo najväčšej miere použili na podporu strategických partnerstiev KA2. Preto bola chýbajúca suma v projektoch KA2 pokrytá zo zostatku finančných prostriedkov z KA1. Na základe toho boli neskôr všetky projekty pôvodne zaradené do rezervných zoznamov financované. Využitie prideleného rozpočtu na schválené projekty pre KA2 v roku 2020 bolo v rámci štandardnej výzvy nasledovné:

- V školskom vzdelávaní bolo schválených 8 prihlášok klasických strategických partnerstiev s celkovým grantom vo výške 2 007 141 eur. Zároveň bolo schválených 49 prihlášok školských výmenných partnerstiev s celkovým grantom 6 313 203 eur.
- V OVP bolo schválených 13 prihlášok s celkovým grantom vo výške 2 575 671 eur.

- Vo vysokoškolskom vzdelávaní bolo schválených 8 prihlášok s celkovým grantom vo výške 2 319 150 eur.
- Vo vzdelávaní dospelých bolo schválených 12 prihlášok s celkovým grantom vo výške 2 236 812 eur.

V rámci doplnujúcej výzvy bolo schválených spolu 24 prihlášok. Podrobnejší prehľad je uvedený v tabuľke č. 7 a tabuľke č. 8 vyššie.

NA má okrem už uvedených presunov finančných prostriedkov medzi sektormi, ale aj medzi kľúčovými akciami (z KA1 do KA2) povinnosť vyčleniť časť prostriedkov na financovanie účasti zástupcov zo Slovenska na nadnárodných aktivitách spolupráce (TCA). Aktivity TCA slúžia na realizáciu kontaktných, tematických a tréningových seminárov, ako aj študijných návštev. Tieto podujatia sú organizované jednou alebo viacerými NA na konkrétne témy podľa cieľov a zamerania organizátorov. Seminára sú určené pre všetky sektory vzdelávania a odbornej prípravy. Tento druh aktivity umožňuje účasť nielen vybraných zástupcov škôl a organizácií, ale aj zamestnancov NA, ktorí buď pomáhajú účastníkom, alebo sa aktívne zapájajú do realizácie seminára ako školitelia.

Pandémia COVID-19 najviac postihla práve túto časť programu. NA zverejňovala v priebehu celého 2020 aj výzvy na tzv. TCA, ak takéto výzvy boli publikované. V januári 2020 sa v Bruseli uskutočnilo veľké podujatie organizované EK zamerané na nástupnícky program Erasmus+, ktorého sa zúčastnilo 6 zástupcov zo Slovenska. V decembri 2020 sa realizovalo virtuálne podujatie „Cesta k implementácii nástrojů iniciatívy European Student Card“, ktoré spoločne koordinovala česká národná agentúra a slovenská NA. Tejto TCA sa zúčastnilo 70 osôb. Okrem týchto aktivít sa fyzicky zrealizovali dva kontaktné seminára a jeden virtuálny. Spolu sa na vyhlásené ponuky prihlásilo 6 uchádzačov a všetkých 6 bolo aj schválených.

Zo záverečných správ účastníkov vyplýva, že aktivity TCA prispievajú k dosahovaniu cieľov programu Erasmus+, a to vytváraním možností nájsť partnerov na projektovú spoluprácu, zvyšovaním informovanosti cieľových skupín o pravidlách programu a šírením doterajších výsledkov programu.

5.3.2.2. *Mládež*

V roku 2020 podávali v sektore mládeže projekty strategických partnerstiev najčastejšie občianske združenia (56 prihlášok), školy (3 prihlášky), neformálne skupiny (3 prihlášky) súkromné spoločnosti (1 prihláška) a CVČ (1 prihláška). V roku 2020 boli v rámci úspešných projektov zastúpené všetky kraje v SR, okrem Trnavského kraja. Aj napriek tomuto faktoru sa v roku 2020 zvýšil záujem cieľovej skupiny o projekty KA2, a to v dôsledku intenzívnejších konzultácií projektových zámerov, propagačných aktivít, ako aj aktivít regionálnych koordinátorov, ktorými NA sleduje odporúčene regionálne zapojenie sa do programu Erasmus+.

V rámci KA2 bolo v štandardnej výzve podaných 42 projektov, z ktorých bolo 14 schválených. Schválené projekty boli zamerané na témy, ako podpora kvality a uznania práce s mládežou, občianska angažovanosť – trvalo udržateľný a zdravý životný štýl, ochrana životného prostredia, účasť mládeže a podpora aktivít rád mládeže, podpora rozvoja vidieka, zamestnatelnosti a sociálnej podpory, podnikanie, podpora kritického myslenia, mediálna gramotnosť s využitím princípu gamifikácie, posilnenie postavenia mládeže v oblasti zamestnatelnosti, finančnej gramotnosti, duševného zdravia, začlenenie marginalizovaných rómskych komunít prostredníctvom dobrovoľníctva, podpora práce s mládežou v oblastiach

prevencie proti radikalizmu a extrémizmu, prepojenie medzi formálnym a neformálnym vzdelávaním prostredníctvom LARP (pozn. live action role-playing game, t.j. označenie druhu hier naživo založených na hraní rolí).

Mladí ľudia s nedostatkom príležitostí boli priamo zapojení do 7 schválených projektov, čo predstavuje 50 %. 3 projekty boli schválené ako nadnárodné mládežnícke iniciatívy. Väčšina partnerstiev rozvíjala spoluprácu najmä s Českou republikou a Maďarskom. Do projektov bolo zapojených 2 979 účastníkov, z toho 742 mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, čo predstavuje 25 %. Realizácia projektov KA2 bola do istej miery ovplyvnená pandemiou COVID-19, keďže bola často presúvaná na iné obdobie, avšak niektoré aktivity boli realizované na medzinárodnej úrovni dištančnou formou s tým, že príjemcovia plánujú realizovať ďalšie aktivity prezenčnou formou.

V rámci doplňujúcej výzvy zameranej na strategické partnerstvá pre kreativitu bolo podaných 22 projektov, z ktorých bolo schválených 6 projektov. Tieto projekty boli zamerané na témy ako zamestnateľnosť a sociálne podnikanie, podpora kritického myslenia, mediálna gramotnosť s využitím princípu gamifikácie, posilnenie mládeže v oblasti zamestnateľnosti, finančnej gramotnosti a duševného zdravia. Do projektov, ktoré boli schválené v roku 2020, je naplánované zapojenie 1082 účastníkov, z toho 133 mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, čo predstavuje 12,29 %. Do projektov sú zapojené partnerské organizácie zo SR, Českej republiky a Poľska.

Prehľad projektov podaných a schválených v KA2 v oblasti mládeže v roku 2020 poskytuje tabuľka č. 9.

Tabuľka č. 9: Projekty v rámci KA2 v oblasti mládeže v roku 2020

KA2	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA2 v EUR
Strategické partnerstvá	42	14	1 336 927,00
<i>Strategické partnerstvá pre kreativitu</i>	22	6	696 005,00
- z toho TCA*			401 078,00

* V rámci TCA sa nepredkladajú projekty, uvedená aktivita funguje na princípe prihlášok. Finančné prostriedky na aktivity TCA môžu byť čerpané maximálne do výšky 30 % z celkového rozpočtu alokovaného na KA2.

Súčasťou KA2 je aj podpora aktivít nadnárodnej spolupráce TCA. V roku 2020 neboli realizované všetky aktivity TCA a ich realizácia sa z dôvodu pandémie COVID-19 presunula na rok 2021. Podobne boli niektoré aktivity realizované aj dištančnou formou. V rámci TCA sa v roku 2020 zrealizovali nasledovné aktivity:

- *Participation of stakeholders to the Future Erasmus+ Programme* – v januári 2020 sa konala aktivita súvisiaca s nástupníckymi programami Erasmus+ a Európsky zbor solidarity. Jej cieľom bolo získať spätnú väzbu zúčastnených aktérov a zapojiť ich do procesu spolupráce za účelom zlepšenia implementácie budúcich programov. Na tejto aktivite, ktorá sa konala v Bruseli, sa zúčastnili zástupcovia NA a organizácií zapojených do programu Erasmus+ z celej Európy
- *Cross over* – modul školenia bol zameraný na podporu zlepšovania kvality projektov KA2. Modul pozostával z dvoch fáz (národná + medzinárodná). Celkovým cieľom bolo poskytnúť všeobecné informácie o KA2 v oblasti mládeže, zvýšiť všeobecné pochopenie oblasti mládeže, práce s mládežou a neformálneho vzdelávania v kontexte politiky pre mládež, ako aj podporovať rozvoj KA2 v oblasti mládeže. Do aktivity bolo zapojených 15 účastníkov a realizovala sa prezenčne.

- *Training of trainers* – pravidelné stretnutie školiteľov z Českej republiky a SR, ktoré je zamerané na tvorbu návrhov foriem a možností spolupráce medzi dvoma susednými krajinami. Cieľom je tiež zaviesť najnovšie trendy v uznávaní a pôsobení kompetencií v školiacom prostredí pre neformálne vzdelávanie v práci s mládežou. Identifikovať možnosti využitia modelov merania kompetencie na zvýšenie kvality vzdelávacích aktivít. Aktivita sa realizovala on-line a bolo do nej zapojených 15 účastníkov.

Aktivita, ktoré sa mali realizovať v roku 2020, ale z dôvodu pandémie COVID-19 boli presunuté na rok 2021:

- *Youth Exchanges taster* – cieľom tejto školiacej aktivity bolo zvýšiť povedomie mladých ľudí o mládežníckych výmenách a programe Erasmus+ (oblasť mládeže). Aktivita priniesla účastníkom metódu zážitkového učenia, podporila porozumenie procesom učenia sa prostredníctvom neformálneho vzdelávania a priblížila účastníkom proces hodnotenia výsledkov vzdelávania. Praktickým spôsobom predstavila témy spolupráce, medzikultúrneho učenia sa, vodcovstva, komunikácie a riešenia konfliktov alebo projektového riadenia mládežníckych výmen.
- *Inkubátor nápadov* – aktivita pre mladých ľudí, ktorí chcú realizovať svoj projekt. Zameriava sa na výmeny mládeže a vzdelávaciu mobilitu pracovníkov s mládežou. Formát je určený účastníkom s malými alebo žiadnymi skúsenosťami s programom Erasmus+ (oblasť mládeže).

5.3.3. Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora reforiem politík – Štruktúrovaný dialóg: stretnutia mladých ľudí so zástupcami rozhodujúcich subjektov v oblasti mládeže

KA3 zahŕňa predovšetkým centralizované aktivity, v rámci ktorých sú návrhy projektov podávané priamo do EACEA v Bruseli. Na decentralizovanej úrovni sa realizujú len niektoré aktivity v oblasti mládeže. Podporuje sa nimi aktívna účasť mladých ľudí na demokratickom živote a diskusia o otázkach, ktoré sa zaoberajú témami a prioritami stanovenými v rámci Európskeho dialógu s mládežou – obnoveného politického rámca v oblasti mládeže. Prioritou je podpora dialógu medzi mladými ľuďmi a tvorcami politík v oblasti mládeže. Projekty dialógu s mládežou môžu mať formu seminárov, stretnutí, konferencií, konzultácií a podujatí. Výsledkom týchto podujatí je, že mladí ľudia môžu vyjadriť svoj názor na spôsob vytvárania a vykonávania politík v oblasti mládeže v Európe. Na nadnárodných/medzinárodných stretnutiach sa musia zúčastniť najmenej 2 organizácie z najmenej 2 krajín, z ktorých aspoň 1 je krajinou programu, pri vnútroštátnych stretnutiach postačuje 1 organizácia z krajiny programu. Do projektu sa musí zapojiť minimálne 30 mladých účastníkov.

V roku 2019 bolo v rámci KA3 podaných 26 projektov, z ktorých bolo schválených 9 projektov s počtom 3 208 účastníkov, z toho 490 mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, čo predstavuje 15,2 %. Projekty podávali občianske združenia. Rozpočet alokovaný zo strany EK na KA3 dosiahol výšku 140 457 eur. Z hľadiska regionálneho pokrytia boli podané projekty z Bratislavského, Žilinského a Trenčianskeho kraja. Silné stránky projektov KA3 boli identifikované v súlade s potrebami – kvalitné výstupy a výsledky, metodika kvality, aktívne zapojenie cieľových skupín. Projekty boli zamerané na témy ako participácia mládeže, práca s mládežou, mládežnícka politika, občianstvo a demokracia v EÚ, dialóg s osobami s rozhodovacími právomocami, občianska angažovanosť a zodpovedné občianstvo. Dopad pandémie COVID-19 bol citelný aj v rámci projektov KA3, niektoré projekty boli presunuté na iné obdobie alebo sa aktivity realizovali distančnou formou.

6. Oblasť športu

Prostredníctvom programu Erasmus+ sa podporujú aj projekty v oblasti športu, ktoré sa týkajú predovšetkým športu pre všetkých. V rámci projektov cezhraničnej spolupráce sa riešia výzvy, ktoré ohrozujú integritu športu, ako sú manipulácia športových súťaží, doping, násilie a neviazanosť divákov počas športových podujatí a rasizmus. Prioritné ciele projektov v oblasti športu sú zamerané aj na podporu dvojitých kariér športovcov, zdraviu prospešných pohybových aktivít obyvateľstva, dobrého riadenia športových organizácií, ako aj na rozvoj dobrovoľníctva a ľudských zdrojov v športe. Projekty zamerané na šport sú centralizované, t.j. žiadosti sa priamo zasielajú EACEA v Bruseli, ktorá zabezpečuje ich hodnotenie a konečný výber projektov. V roku 2020 bola zverejnená výzva pre oblasť športu pre partnerstvá spolupráce, malé partnerstvá spolupráce a neziskové európske športové podujatia.

Vecne príslušnou NA na národnej úrovni je IUVENTA – Národná agentúra Erasmus+ pre mládež a šport, ktorá poskytovala informačné a konzultačné aktivity zamerané na propagáciu centralizovaných projektov v oblasti športu. V roku 2020 NA poskytovala informácie a konzultácie, informovala o možnostiach podávania návrhov projektov v oblasti športu v rámci svojich informačných dní a prostredníctvom sociálnych sietí. V roku 2020 bol pre oblasť športu vyhlásený jeden predkladací termín pre všetky skupiny aktivít na 2. 4. 2020. Následne bol tento termín z dôvodu vypuknutia pandémie COVID-19 posunutý na 21. 4. 2020.

Podľa oficiálnych štatistík EK v roku 2020 subjekty zo Slovenska participovali v 30 projektoch, ktorých žiadosti o podporu v oblasti športu boli schválené EK. Z toho 6 žiadostí predložili slovenské subjekty, vrátane športových organizácií, ako koordinátori. V ostatných projektoch sa zúčastnili ako partneri (napr. Telovýchovná jednota Slávia Univerzita Komenského Bratislava, Slovenská asociácia korfbalu, Antidopingová agentúra SR, Asociácia športu pre všetkých SR, Slovenský zväz florbalu, Slovenská volejbalová federácia, Slovenský atletický zväz, Špeciálne olympiády Slovensko a ďalšie).

Z nich boli schválené 4 projekty malých partnerstiev spolupráce, ktoré predložili subjekty zo Slovenska ako koordinátori:

- Športový klub moderného päťboja Mladosť + 2 slovenskí partneri Telovýchovná jednota Slávia Univerzita Komenského Bratislava a Športový klub VEGA;
- Pimpimpare užitočné využitie voľného času pre deti;
- Youth for Equality;
- Slovak Sport Organisation + 1 slovenský partner Zvolen Patriots Klub amerického futbalu.

V rámci partnerstiev spolupráce boli schválené 2 projekty zo Slovenska, ktoré si podali: Prešovská univerzita v Prešove s 1 slovenským partnerom – Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Slovenský zväz cyklistiky s 1 slovenským partnerom – Univerzitou Komenského v Bratislave. Spolu so 4 projektmi malých partnerstiev spolupráce, ktoré predkladali a koordinovali slovenské subjekty, výška celkovej finančnej podpory slovenských projektov v oblasti športu dosiahla výšku 953 120 eur.

Z programu Erasmus+ sa podporuje aj celoeurópsky projekt na podporu zdraviu prospešných pohybových aktivít pod názvom Európsky týždeň športu, do ktorého sú zapojené všetky členské štáty EÚ, ako aj ďalšie európske krajiny (celkovo 42 krajín Európy). V duchu hesla #BeActive sa v roku 2020 na Slovensku uskutočnil 6. ročník Európskeho týždňa športu, ktorý sa konal v dňoch 23. – 30. 9. 2020. Národným koordinátorom Európskeho týždňa športu

na Slovensku je Národné športové centrum. Do aktivít, ktoré opätovne spájal hashtag #BeActive, sa zapojilo 500 športových akcií, ktorých sa aktívne zúčastnilo bežná 70-tisíc detí a dospelých.

7. Európska značka pre jazyky

Európska značka pre jazyky je iniciatíva EK na podporu jazykového vzdelávania. Jej hlavným cieľom je zviditeľniť a oceniť inovačné projekty a iniciatívy v jazykovom vzdelávaní na všetkých stupňoch vzdelávania a podporovať, využívať a rozširovať výsledky úspešných projektov a iniciatív na národnej a európskej úrovni ako príklady dobrej praxe a zdroj inšpirácie a motivácie. V roku 2020 sa na Slovensku organizoval už 18. ročník tejto súťaže.

Na rok 2020 zachovala EK rovnaké európske priority ako v roku 2019: „Rozvoj lepších a inkluzívnejších škôl a podpora učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl pri otvorení sa rozmanitosti“ a „Odstraňovanie jazykových prekážok na vytváranie dynamickejších pohraničných regiónov“. V súťaži bolo v roku 2020 podaných 13 súťažných príspevkov, z ktorých 6 postúpilo do užšieho výberu a nich bol certifikát Európska značka pre jazyky udelený 3 projektom:

- WATER – Wisdom and Activity Through Enjoyable Realisation (podávateľ projektu: základná škola A. Sládkoviča, Pionierska 348/9, Sliač);
- Príručka pre zdráhajúcich sa a slabých čitateľov (podávateľ projektu: Gymnázium P. J. Šafárika s vyučovacím jazykom maďarským – P. J. Šafárik Gimnázium, Akademia Hronca 1, Rožňava);
- Senior Academy 2019 (podávateľ projektu: Akadémia vzdelávania Čadca o.z., Námestie slobody 59, Čadca).

Verejné virtuálne vyhlásenie výsledkov súťaže sa uskutočnilo 25. 11. 2020. Jeho cieľom bolo vyjadrenie vďaky všetkým, ktorí sa intenzívne venujú výučbe a učeniu sa jazykov na Slovensku, ale tiež vyhlásenie výsledkov a odovzdanie ocenení Európska značka pre jazyky najkvalitnejším projektom, ktoré zvíťazili v roku 2020. Informácie o priebehu 18. ročníka súťaže, víťazných projektoch, program a prezentácie z verejného virtuálneho vyhlásenia výsledkov sú zverejnené na stránke iniciatívy: <https://www.erasmusplus.sk/ELL/vyzva.php>.

8. Siete zaradené pod program Erasmus+

Do programu Erasmus+ je formálne začlenených niekoľko európskych sietí, ktoré majú na národnej úrovni svoje zastúpenie v každej krajine zapojenej do programu Erasmus+. Ich cieľom je reagovať na zámery a politiky rezonujúce na európskej úrovni v národnom kontexte a ďalej ich rozvíjať.

8.1. Informačná sieť Eurydice

Informačná sieť Eurydice je nástrojom EK na zbieranie a šírenie informácií o vzdelávacích systémoch v štátoch EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru. Úlohy, ktoré národná kancelária Eurydice ako súčasť SAAMS plnila v roku 2020, vychádzali z rámcového pracovného plánu schváleného EK na roky 2019 – 2020. V roku 2020 sa úlohy zameriavali na pravidelné aktivity:

- a) príspevky do komparatívnych štúdií a analýz
- b) realizácia trvalých a pravidelných úloh

- c) distribúcia a propagácia produktov Eurydice na národnej úrovni
- d) preklad vybraných publikácií do slovenského jazyka.

V rámci harmonogramu pre komparatívne štúdie a analýzy boli za SR spracované nasledujúce príspevky:

- *Výsledky mobility (Mobility Scoreboard)* – záverečná kontrola údajov, finálna verifikácia správy (január 2020);
- *Riešenie problému nerovnosti vo vzdelávaní (Tackling Inequalities in Education)* – kontrola a pripomienkovanie údajov (august 2020), štúdia stále prebieha;
- *Rovnosť príležitostí v školskom vzdelávaní v Európe (Equity in School Education in Europe)* – kontrola a záverečné pripomienkovanie (september 2020);
- *Štrukturálne indikátory na monitorovanie systémov vzdelávania a odbornej prípravy v Európe: Prehľad najvýznamnejších reforiem od roku 2015 (Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe: Overview of major reforms since 2015)* – zber údajov (február 2020), kontrola a pripomienkovanie údajov (marec 2020), finálna verifikácia (september 2020);
- *Profesia učiteľa 2020 (Teaching Profession 2020 – Teachers in Europe)* – kontrola a pripomienkovanie údajov (september 2020), štúdia stále prebieha;
- *Spoločný diplom v Erasmus Mundus (Joint Degree in the Erasmus Mundus)* – kontrola a pripomienkovanie údajov (marec 2020);
- *Vzdelávanie a odborná príprava dospelých (Adult Education and Training)* – kontrola a pripomienkovanie údajov (júl 2020), štúdia stále prebieha;
- *Spoločný zber údajov Eurydice a OECD týkajúci sa vyučovacieho času (Eurydice/OECD Joint Instruction Time Data Collection)* – aktualizovanie údajov za školský rok 2020/21 (november 2020).

Národná kancelária Eurydice v rámci svojej činnosti zabezpečovala aj realizáciu pravidelných úloh, v rámci ktorých uvádzame:

1. Údaje a ukazovatele

- *Poplatky a podpora (Fees and Support)* – záverečná fáza, kontrola údajov pred vydaním štúdie (október, november 2020);
 - *Štrukturálne indikátory pri podpore monitoru vzdelávania a odbornej prípravy (Structural Indicators in support of the Education and Training Monitor)* – zber a kontrola údajov (mája 2020);
 - *Školské a akademické kalendáre 2020/21 (School and Academic Calendars 2020/21)* – kontrola údajov, finálna verifikácia (september, október 2020);
 - *Organizácia času v školách v Európe – Základné a stredoškolské vzdelávanie 2020/21 (The Organisation of School Time in Europe – Primary and Secondary Education 2020/21)* – kontrola a pripomienkovanie údajov, finálna verifikácia (september 2020);
 - *Organizácia akademického roka v Európe 2020/21 (Organisation of the Academic Year in Europe 2020/21)* – kontrola a pripomienkovanie údajov, finálna verifikácia (september 2020);
 - *Povinné školské vzdelávanie v Európe 2020/21 (Compulsory Education in Europe 2020/21)* – kontrola údajov, finálna verifikácia (október 2020);
2. Popis národných vzdelávacích systémov (online encyklopédia vzdelávacích systémov v Európe) – aktualizácia obsahu niektorých kapitol na základe zmien a reforiem;
 3. Účasť na pravidelných pracovných stretnutiach (február 2020 prezenčne a september 2020 online);

4. Fórum „Otázky a odpovede“ – spracovanie odpovedí na otázky medzinárodných členov interného fóra siete Eurydice, ktoré slúži národným kanceláriám na zdieľanie informácií, ktoré sú podkladom pre prijímanie rozhodnutí a tvorbu vzdelávacích stratégií členských štátov (priebežne počas roka 2020).

V roku 2020 boli do slovenského jazyka realizované preklady nasledovných publikácií:

- *Rovnosť príležitostí v školskom vzdelávaní v Európe, štruktúra, politiky a výkonnosť žiakov (Equity in School Education in Europe, Structures, Policies and Student Performance)*;
- *Integrácia azylantov a utečencov do vysokoškolského vzdelávania: Politiky, opatrenia a monitoring (Integrating Asylum Seekers and Refugees into Higher Education: Policies, Measures and Monitoring)*;
- *Súhrn rovnosti príležitostí v školskom vzdelávaní v Európe (Brief of Equity in School Education in Europe)*
- *Vyučovací čas v povinnej školskej dochádzke v Európe (Instruction Time in Full-time Compulsory Education in Europe)*.

Národná kancelária Eurydice zároveň priebežne zabezpečovala distribúciu publikácií Eurydice pre relevantných odberateľov v SR, zverejňovala aktuálne informácie na webovom sídle SAAMS a na facebookovom účte SAAMS, distribuovala v mailovej komunikácii prezentácie o Eurydice a hypertextové odkazy na nové publikácie Eurydice, v časopise Academia 4/2020 bola zverejnená recenzia na publikáciu Eurydice „Integrácia žiakov – migrantov do európskych škôl“. Počas prvej vlny pandémie COVID-19 v období marec – máj 2020 národná kancelária Eurydice pravidelne zasielala do Bruselu aktuálne informácie o situácii vo vzdelávaní v SR. Na základe týchto informácií hlavné centrum Eurydice v Bruseli pripravovalo články a aktualizácie o dianí v celej Európe. Národná kancelária Eurydice v marci 2020 spracovala dotazník o propagačných aktivitách slovenskej jednotky Eurydice za rok 2019 a v júli 2020 pripravila video k 40. výročiu založenia Eurydice, ktoré bolo následne použité ako súčasť propagačných aktivít celej siete Eurydice.

8.2. Sieť centier Euroguidance

Centrum Euroguidance v SR, ktorého hosťiteľskou organizáciou je SAAMS, existuje ako súčasť európskej siete Euroguidance. Jeho cieľom je podporovať rozvoj kariérového poradenstva a propagovať európsku dimenziu v poradenstve, vzdelávaní a odbornej príprave. Medzi hlavné úlohy Euroguidance centra patrí výmena informácií z oblasti poradenstva, odborného vzdelávania a prípravy, podpora medzinárodnej mobility za vzdelávaním a prácou, spolupráca na skvalitnení systémov kariérového poradenstva a realizácia medzinárodných projektov zameraných na posilňovanie kariérových služieb. Cieľovou skupinou centra sú predovšetkým poradcovia zo sektoru vzdelávania i práce a tvorcovia politik, sekundárne i žiaci, študenti a ich rodičia.

V roku 2020 centrum naplňalo posledný rok z aktuálneho trojročného kontraktu na roky 2018 – 2020. Plán práce a rozsah aktivít boli rámcovo vymedzené vo výzve určenej zo strany EK a špecifikované v schválenom pracovnom pláne. Centrum má naplňovať tri hlavné piliere:

- 1) podpora európskej dimenzie v poradenstve
- 2) podpora rozvíjania kompetencií kariérových poradcov
- 3) poskytovanie informácií o národných poradenských štruktúrach, o mobilityných príležitostiach, politikách EÚ a národných politikách, produktoch iniciatív a projektov, či výsledkoch výskumu.

Pri svojich aktivitách centrum Euroguidance spolupracovalo so všetkými aktérmi pôsobiacimi v oblasti celoživotného poradenstva, a to v sektore vzdelávania a zamestnanosti na všetkých úrovniach vrátane neziskového a súkromného sektora. V roku 2020 bolo napĺňanie plánu práce centra Euroguidance zásadne ovplyvnené pandemiou COVID-19, v dôsledku ktorej bola väčšina plánovaných aktivít presunutá do online priestoru, resp. niektoré z aktivít boli zrušené úplne (napr. stretnutia zástupcov sietí v Bruseli). Vzhľadom na závažné dôsledky pandémie na implementáciu projektu požiadalo centrum Euroguidance o predĺženie projektového obdobia do 31. 3. 2021 s odvolaním sa na zásah vyššej moci obsiahnutý vo všeobecných zmluvných podmienkach. EK tejto požiadavke vyhovel.

V roku 2020 sa uskutočnili 2 stretnutia siete Euroguidance za aktívnej účasti zástupcov slovenského centra Euroguidance (apríl 2020 Chorvátsko, október 2020 online stretnutie), na ktorých sa diskutovalo o pokroku v implementácii aktivít a plánoch po roku 2020. Tradičné stretnutia zástupcov sietí pre EKR, Europass a Euroguidance v Bruseli sa v roku 2020 nekonali z dôvodu pandémie.

Za účelom zvýšenia kvality poskytovaných služieb a podpory výmeny príkladov dobrej praxe v rámci siete Euroguidance zorganizovalo slovenské centrum podujatie „Peer Review and Exchange Seminar“, ktorý sa uskutočnil vo februári 2020 a zúčastnili sa na ňom zástupcovia sietí Euroguidance a Europass z 5 krajín (SR, Česká republika, Rakúsko, Maďarsko, Srbsko). Výstupom seminára bola záverečná správa, ktorá obsahuje príklady dobrej praxe z vybraných európskych krajín a odporúčania pre zlepšovanie práce centra.

Centrum Euroguidance pokračovalo v roku 2020 v organizácii etablovaných národných i medzinárodných iniciatív. Jednou z týchto kľúčových iniciatív je Národná cena kariérového poradenstva, ktorú centrum zorganizovalo už po dvanásť krát. Do súťaže sa v roku 2020 zapojilo 18 organizácií, ktoré prihlásili rôzne služby kariérového poradenstva – od kariérovej výchovy pre žiakov cez online zážitkové poradenstvo až po pomoc cudzincom s pracovnou integráciou. Všetky prihlásené príspevky zároveň spojila snaha vysporiadať sa s aktuálnou pandemickou situáciou, aby mohli byť služby kariérového poradenstva dostupné ľuďom aj naďalej. Hlavnými novinkami v rámci minulého ročníka bolo spustenie novej webstránky súťaže (www.euroguidance.sk/nckp), natočenie videovizitiek so zapojenými organizáciami a propagačná kampaň na sociálnych sieťach. Z dôvodu prísnych sociálnych a cestovných reštrikcií sa záverečná konferencia v roku 2020 nekonala a bola nahradená online vyhlásením výsledkov (<https://www.euroguidance.sk/nckp/ocenenia>). Národnú cenu kariérového poradenstva 2021 získali 4 organizácie (OZ Mareena, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Gymnázium P. Horova v Michalovciach, Platforma Zmudri.sk) a špeciálne ocenenie Združenia pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry získali Kariérne centrum Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a občianske združenie Alternatíva – Centrum nezávislého života. Ocenené príspevky boli následne prezentované ako príklady dobrej praxe aj na zahraničných online konferenciách v Česku a Maďarsku. Spoluorganizátorom súťaže bolo aj v roku 2020 Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry, partnermi boli ministerstvo a ZEK.

Už tradičnou aktivitou siete Euroguidance sú cezhraničné cross-border semináre, na ktorých každoročne spolupracujú centrá z krajín strednej a južnej Európy. Seminár v roku 2020 organizovalo slovenské centrum v spolupráci s Euroguidance centrami z 9 rôznych európskych krajín (Rakúsko, Chorvátsko, Česká republika, Nemecko, Maďarsko, Portugalsko, Rumunsko, Srbsko a Slovinsko) a po prvýkrát v 15-ročnej histórii týchto seminárov sa uskutočnil vo virtuálnej podobe. Virtuálny seminár Cross-Border 2020 „[Hlas klienta](#)“

[v kariérovom poradenstve](#)“ sa konal v septembri 2020 a zúčastnilo sa ho viac ako 150 kariérových poradcov a odborníkov z 19 krajín Európy. Okrem prezentácií kľúčových rečníkov boli súčasťou seminára aj praktické workshopy vedené odborníkmi a skúsenými lektormi z 8 európskych krajín. Všetky výstupy (vrátane kompletného záznamu celého seminára) boli zverejnené na stránke www.euroguidance.sk/cbs2020.

Rok 2020 zakončilo Centrum Euroguidance iniciatívou Týždeň kariéry, na ktorej spolupracovalo so Združením pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry. Týždeň kariéry 2020 sa uskutočnil v decembri 2020 a priniesol poskytovateľom kariérového poradenstva príležitosť zrealizovať poradenské aktivity pre širokú verejnosť pod hlavičkou spoločnej iniciatívy, a tým zviditeľniť existujúce služby a ponuku kariérového poradenstva na Slovensku. Vzhľadom na celospoločenskú situáciu bolo témou Týždňa kariéry 2020 online poradenstvo. Pri navrhovaní aktivít pomohla poradcom [praktická príručka](#) obsahujúca inšpirácie a príklady dobrej poradenskej praxe v 5 tematických oblastiach: 1) Zodpovedný zamestnávateľ; 2) Moderná škola; 3) Úrad pre ľudí; 4) Inkluzívny tretí sektor; 5) Online poradenstvo. Do iniciatívy sa prihlásilo 20 organizácií, ktoré v decembri 2020 zorganizovali 27 online poradenských aktivít. Verejnosť tak mala možnosť vyskúšať si online zážitkové kariérové poradenstvo (séria „Na kávu s kariérovým poradcom“), alebo sa zúčastniť webinárov o budovaní osobnej značky, či príprave na online výberový pohovor. Zoznam všetkých podujatí je zverejnený na stránke iniciatívy: www.tyzdenkariery.sk.

Aj napriek pandémie COVID-19 pokračovalo centrum Euroguidance v roku 2020 vo vzdelávacích podujatiach pre kariérových poradcov. Na začiatku pandémie uskutočnilo centrum prieskum medzi poradcami, aby zmapovalo situáciu a potreby kariérových poradcov v rôznych sektoroch. Ako jedno z hlavných zistení v rámci dotazníkového prieskumu bol záujem poradcov o vzdelávanie v oblasti dištančného (online) poradenstva. Centrum Euroguidance tak následne zorganizovalo webinäre „Ako poskytovať kariérové poradenstvo na diaľku – tipy a skúsenosti“ (máj 2020) a „Ako previesť klientov obdobím krízy“ (jún 2020), ktorých sa dokopy zúčastnilo vyše 120 poradcov. Tému online poradenstva navyše centrum podporilo článkami na www.euroguidance.sk a v časopise „Kariérové poradenstvo v teórii a praxi“. Centrum Euroguidance bolo spoluorganizátorom virtuálnej [Zimnej školy kariérového poradenstva](#) (december 2020), ktorá poskytla kariérovým poradcovi príležitosť na sieťovanie a rozvíjanie spolupráce s kolegami z rôznych inštitúcií a sektorov. Zimnej školy sa zúčastnilo 70 poradcov.

Prierezovou témou, na ktorú sa centrum sústreďuje, je aj podporovanie mobility a poradenstva v tejto oblasti. V roku 2020 vydalo centrum Euroguidance metodickú príručku *Poradenstvo pre mladých ľudí pri medzinárodných pobytoch* a online sprievodcu mobilitami *Ako išlo vajce na vandrovku*. Metodika je určená tým, ktorí pracujú s mladými ľuďmi zvažujúcimi pobyt v zahraničí a všetkým, ktorí sa o tému zahraničných pobytov zaujímajú. Publikácia obsahuje rozsiahlu praktickú časť ponúkajúcu inšpiráciu pre mobilných poradcov v podobe námetov na aktivity a cvičenia. Online sprievodca je primárne určený samotným študentom zvažujúcim zahraničnú skúsenosť. Metodiku aj online sprievodcu je možné nájsť na internetovej stránke centra Euroguidance www.euroguidance.sk

V roku 2020 centrum Euroguidance publikovalo:

- elektronický časopis Kariérové poradenstvo v teórii a praxi – v roku 2020 vyšli dve čísla: júl a december 2020
- newsletter centra Euroguidance s aktualitami z oblasti kariérového poradenstva v SR a zahraničí – v roku 2020 vyšli štyri čísla

- Spoločné kompendium súťažných príspevkov z českej a slovenskej Národnej ceny kariérového poradenstva 2020 (dostupné v elektronickej verzii)
- Kompendium ocenených príspevkov z národných cien kariérového poradenstva v ČR, Lotyšsku, Srbsku, Maďarsku a Slovensku (v anglickom jazyku, dostupné v elektronickej podobe)
- Metodika „Trieda ako priestor pre rozvoj zručností pre 21. storočie“ (publikácia dostupná online: <https://www.euroguidance.sk/document/publikacie/39.pdf>)
- Metodika „Poradenstvo pre mladých ľudí pri medzinárodných pobytoch“ (publikácia dostupná online: <https://www.euroguidance.sk/document/publikacie/41.pdf>).

8.3. Sieť Europass

Národné centrum Europass (ďalej len „NCE“) je súčasťou siete národných centier Europass, ktoré zriaďujú členské štáty EÚ. V SR je umiestnené na ŠIOV. Aktivity NCE boli v roku 2020 orientované najmä na podporu rozvoja nového portálu Europass – preklady častí portálu, informačné aktivity, ďalší rozvoj elektronicke vydávaných dokladov o vzdelaní.

V septembri 2020 plánovalo NCE národné podujatie Europass a tiež medzinárodné stretnutie národných centier Europass a EK, obe podujatia však boli v dôsledku pandémie COVID-19 odložené na neskorší termín. NCE sa aktívne zúčastňovalo práce: poradnej skupiny EK pre Europass, pracovnej skupiny pre komunikáciu, ktorá v priebehu roka realizovala kampaň Humans of Europass na sociálnych sieťach podporujúcich Europass, práce stredo európskeho klastra Europass.

V roku 2020 spustilo NCE webovú stránku www.europass.sk, ktorá obsahuje informácie a nástroje pre slovenských užívateľov Europass (dokumenty o mobilite, dodatky k vysvedčeniu/osvedčeniu) a informácie o podujatiach a realizácii Europass v SR) a pokračovalo v online aktivitách prostredníctvom Facebookovej stránky Europass Slovensko. Hlavnou oblasťou spolupráce s EK bola podpora informačnej kampane EK o novom Europasse, ako aj technická podpora po spustení nového portálu Europass (preklady, kontrola, užívateľské testy, a pod.).

V roku 2020 pokračovalo NCE vo vydávaní dodatkov Europass k vysvedčeniam pre jednotlivým študijné odbory a ku kvalifikáciám v rámci ďalšieho odborného vzdelávania. Všetky dodatky sú dostupné na stiahnutie prostredníctvom slovenskej web stránky. Pilotne sa tiež v rámci slovenských inštitúcií skúmala možnosť zavedenia elektronicke vydávaných dokladov o vzdelaní.

8.4. Sieť eTwinning

Sieť eTwinning ponúka platformu pre pedagogických a odborných zamestnancov v školstve, ktorí pracujú v škole v jednej z krajín zapojených do programu Erasmus+, a je zameraná na ich vzájomnú komunikáciu, spoluprácu, prípravu projektov a zdieľanie zdrojov. Podporuje rozvoj spolupráce škôl prostredníctvom využívania IKT. eTwinning umožňuje spolupracovať učiteľom a žiakom zo 44 krajín Európa aj mimo nej. Ide o online nástroj na vyhľadávanie partnerov a spoluprácu vytvorený EK, ktorý je súčasťou programu Erasmus+. eTwinning má zásadný význam pri oslovovaní významného množstva učiteľov, vzhľadom na skutočnosť, že komunitu tvorí takmer 900 000 učiteľov a stále rastie.

Portál eTwinning je vstupným miestom do eTwinning, ktorý je k dispozícii v 29 jazykoch, ponúka spravodajstvo z krajín zapojených do siete eTwinning, možnosti profesionálneho rozvoja, informácie o uznani, ako aj príklady úspešných projektov. Registráciou do eTwinningu získajú učitelia:

- svoj profil v prostredí eTwinning Live a prístup do vyhľadávacích partnerských fór,
- prístup k možnosti profesijného rozvoja prezenčnou (medzinárodné odborné workshopy a eTwinning semináre) aj online formou (vzdelávacie akcie, online semináre a webináre),
- možnosť spájania a „sieťovania“ účasťou v diskusných fórach a tematicky zameraných skupinách („Skupiny eTwinning“),
- možnosť [ocenenia na národnej aj európskej úrovni](#) vo forme národných a európskych certifikátov kvality za prácu na projekte, možnosti účasti v národnej aj európskej súťaži eTwinning a prestížneho ocenenia pre školy: [Škola eTwinning](#),
- zapojením sa do projektu získajú bezpečné prostredie TwinSpace – virtuálnu triedu, kde spolu so žiakmi a ďalšími projektovými partnermi realizujú spoluprácu priamo súvisiacu s učebnými osnovami všetkých projektových partnerov.

Činnosť siete eTwinning v SR zabezpečuje Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl ako Národná podporná služba pre eTwinning (ďalej len „NSS eTwinning“). NSS eTwinning je samostatným pracoviskom Žilinskej univerzity v Žiline. Zabezpečuje propagáciu siete eTwinning na Slovensku, kontrolu registrácií učiteľov a škôl, pomoc učiteľom pri projektoch, oceňovanie úspešných škôl, koordinovanie siete [ambasádorov eTwinning](#) a organizáciu domácich aj medzinárodných vzdelávacích podujatí. NSS eTwinning je tvorcom a správcom [národnej webovej stránky eTwinning](#).

Všetky aktivity organizované slovenskou NSS eTwinning v roku 2020 boli zamerané na zvyšovanie povedomia o sieti eTwinning na slovenských školách a na vzdelávacie aktivity umožňujúce profesijný rozvoj slovenských učiteľov. Témou roka 2020 boli pre eTwinning: Klimatické zmeny a environmentálne výzvy. Kampane, webináre, či špeciálna kategória v [Národnej súťaži 2020](#) túto tému reflektovali.

Ďalšími prioritami pre rok 2020 boli:

- Propagácia ocenenia „[ŠKOLA eTwinning 2020 – 2021](#)“. Toto ocenenie udeľované na európskej úrovni získajú školy, ktoré úspešne absolvujú dvojfázový výber a splnia stanovené kritériá. V roku 2020 bolo ocenených [30 slovenských škôl](#) a bol im zaslaný ďakovný list ministra školstva, ako aj ocenenia z Bruselu. Titul Škola eTwinning sa získava na 2 roky, čo pre školu znamená prechod na vyššiu úroveň a očakáva sa od nej plnenie [Poslania Školy eTwinning](#)
- Propagácia „zmiešaných mobilit“, ktoré sú v školskom sektore spojením virtuálnej spolupráce eTwinning a fyzickými mobilitami Erasmus+, a to s cieľom maximalizovať benefity z oboch foriem.
- Začleniť eTwinning do národných vzdelávacích politík: eTwinning bol zaradený do Sprievodcu školským rokom 2020/2021.
- Venovať zvýšenú pozornosť zapojeniu sa SOŠ, škôl z vidieckych oblastí a málotriednych škôl. Akcie a podujatia pre učiteľov z týchto škôl sa realizovali online a Letná dielňa v spolupráci s ČR sa v lete 2020 realizovala prezenčne. Bolo to jediné podujatie, ktoré sa v pandemickom roku 2020 podarilo pre učiteľov zorganizovať naživo.

Dôležitou súčasťou eTwinning sa v posledných rokoch stalo aj zapojenie vysokých škôl, a to študentov pedagogických fakúlt. V rámci iniciatívy Teacher Training Institute sa tak eTwinning rozrastá aj o vysokoškolských pedagógov a ich študentov. Študenti – budúci učitelia majú možnosť zapojiť sa do medzinárodných študentských projektov. Môžu tiež benefitovať z bezplatnej možnosti zúčastniť sa domácich aj zahraničných vzdelávaní, ktoré eTwinning ponúka. Podmienkou zapojenia sa študentov je angažovanie vysokoškolského pedagóga, ktorý manažuje medzinárodnú spoluprácu škôl a prostredníctvom eTwinningu tak slovenskí študenti pedagogiky majú možnosť spolupracovať s inými študentmi pedagogiky v Európe. Aj napriek pandémie COVID-19 sa podarilo realizovať študentské projekty na Žilinskej univerzite v Žiline a Prešovskej univerzite v Prešove. eTwinning, ako formu vzdelávania, využívajú aj na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzite Komenského v Bratislave, Technickej univerzite v Košiciach a Katolíckej univerzite v Ružomberku. Pedagógovia a študenti sa do eTwinningu zapájajú najmä prostredníctvom účasti na online vzdelávaníach pre pedagógov.

V roku 2020 sa nerealizovali prezenčné formy vzdelávania na národnej ani medzinárodnej úrovni. eTwinning je však už od svojho vzniku prispôsobený na online spoluprácu, a preto eTwinning učitelia nemali veľký problém zorientovať sa a realizovať kvalitnú online výučbu. Celoeurópska výročná konferencia sa uskutočnila tiež online, rovnako ako aj viaceré odborné workshopy a tematické konferencie, vždy s účasťou slovenských pedagógov, či už ako účastníkov, alebo lektorov workshopov. NSS eTwinning ponúkla v roku 2020 až 113 webinárov na rôzne témy s cieľom čo najviac pomôcť nielen učiteľom zapojeným do eTwinningu, ale poskytnutím bezplatného prístupu všetkým slovenským učiteľom. Rekordná účasť 11 239 učiteľov je dôkazom o ich zmysle a potrebe. Slovenský eTwinning v číslach za rok 2020:

- počet registrovaných učiteľov v roku 2020: 1 528 učiteľov
- celkový počet zaregistrovaných učiteľov na Slovensku: 11 456 učiteľov
- počet nových škôl registrovaných v roku 2020: 261 škôl
- celkový počet slovenských škôl registrovaných v eTwinning: 2 786 škôl
- celkový počet nových projektov v roku 2020: 658 projektov
- celkový počet projektov s účasťou slovenského učiteľa: 9 838 projektov
- počet certifikátov kvality za projekt: požadovaných – 107, udelených – 50 certifikátov.

8.5. Sieť EPALE

Cieľom elektronickej platformy EPALE zameranej na vzdelávanie dospelých v Európe je stať sa hlavným referenčným bodom pre odborníkov v oblasti vzdelávania dospelých v Európe v jednom on-line priestore. EPALE otvára priestor pre vzájomnú komunikáciu všetkých cieľových skupín v rámci celej EÚ. Interaktivita platformy slúži na zverejňovanie výstupov úspešných projektových aktivít (predovšetkým projektov Erasmus+), napĺňanie knižnice zdrojov za účelom ďalšieho využívania v oblasti vzdelávania dospelých, uverejňovanie správ a noviniek v tejto oblasti, vyhľadávanie a oslovenie potenciálnych projektových partnerov, ako aj partnerov na realizáciu podujatí.

Činnosť siete EPALE v jednotlivých krajinách zabezpečuje Národná podporná služba pre EPALE (ďalej len „NSS EPALE“), ktorá je v SR umiestnená na ŠIOV. Hlavnou úlohou NSS EPALE je tvoriť a koordinovať prípravu obsahu na portál EPALE, rozširovať komunitu užívateľov a zabezpečovať informovanosť o portáli a vzdelávaní dospelých v EÚ, organizovať informačné a vzdelávacie aktivity, semináre a konferencie. Podporu EPALE zabezpečovalo 6 regionálnych ambasádorov.

V roku 2020 NSS EPALE spoluorganizovalo medzinárodný seminár o individuálnych vzdelávacích účtoch a podporilo jazykový online kvíz pre širokú verejnosť Lingvakvíz. NSS EPALE tiež pripravovalo viacero podujatí, ktoré boli zrušené v dôsledku obmedzení súvisiacich s COVID-19, najmä: výročnú konferenciu Európskej siete pre základné zručnosti, výročnú konferenciu Európskej asociácie pre vzdelávanie dospelých, účasť na konferencii Age Management SALON 2020 a konferencii Centra ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave.

Nosnou aktivitou NSS EPALE je rozvoj obsahu slovenskej časti portálu. V roku 2020 sa podarilo významne zvýšiť počet slovenských užívateľov portálu a vytvoriť nové formy obsahu, ktoré zvyšujú atraktivnosť EPALE. V roku 2020 bola pripravená prvá séria profilov inštitúcií zameraných na vzdelávanie dospelých, ktoré boli koncom roka publikované v online publikácii „Kto je kto vo vzdelávaní dospelých“. V roku 2020 získalo NSS EPALE cenu Asociácie inštitúcií vzdelávania dospelých za popularizáciu vzdelávania dospelých.

8.6. Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých

Úlohou národných koordinátorov je zabezpečiť kontakty s príslušnými ministerstvami a zainteresovanými stranami, podnikmi, sociálnymi partnermi, mimovládnyimi organizáciami a organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom zlepšiť súlad medzi politikami v oblasti vzdelávania dospelých a širšími sociálno-ekonomickými politikami. Národní koordinátori koordinujú mechanizmy na podporu koherentnosti medzi rôznymi politikami vzdelávania dospelých, vytvárajú a implementujú opatrenia na zvýšenie úrovne základných zručností, pripravujú a koordinujú vznik a implementáciu politických reforiem v oblasti vzdelávania dospelých, iniciujú vznik siete aktérov vzdelávania dospelých a pravidelné stretnutia jej členov, zvyšujú povedomie o vzdelávaní dospelých. Cieľové skupiny siete predstavujú príslušné ministerstvá, sociálni partneri, podniky, poskytovatelia vzdelávania dospelých, odborníci v oblasti vzdelávania dospelých, poskytovatelia poradenských služieb pre dospelých, tvorcovia politik na národnej a regionálnej úrovni, samosprávy, zamestnávateľské zväzy, mimovládne organizácie a organizácie občianskej spoločnosti.

Národným koordinátorom pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých je ŠIOV. V roku 2020 sa aktívne zapájal do odborných aktivít, organizovaných zo strany EK a členských štátov, v rámci ktorých prezentoval dobré príklady zo Slovenska:

- Vo februári 2020 sa slovenský zástupca zúčastnil v Belgicku na koordinačnom stretnutí národných koordinátorov programu pre vzdelávanie dospelých. Predmetom diskusie bola implementácia grantov pridelených národným koordinátorom tohto programu, vzájomná spolupráca a príprava nasledujúcich spoločných seminárov;
- V máji 2020 sa uskutočnilo online stretnutie národných koordinátorov. Webinár bol zameraný na základné zručnosti u dospelých. Súčasťou webinára bola prezentácia slovenskej skúsenosti z realizácie projektu BLUESS – Plán rozvoja základných zručností, ktorý realizoval ŠIOV.
- V septembri 2020 sa uskutočnilo ďalšie online stretnutie národných koordinátorov: Oslovenie konkrétnych cieľových skupín: aké nástroje, partneri a financie? Súčasťou webinára bola prezentácia slovenskej organizácie Človek v ohrození a jej práce s marginalizovanými dospelými.

8.7. Sieť národných koordinačných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca

Úlohou národného koordinačného miesta (ďalej len „NKM“) je usmerňovať a koordinovať procesy prepojenia národných kvalifikačných systémov s EKR. NKM je súčasťou siete, ktorú zriaďujú členské štáty v koordinácii s EK na zabezpečenie poradenstva a informácií, ako aj podpory spolupráce medzi členskými štátmi a ďalšími štátmi v oblasti rozvoja EKR a NKR. NKM koordinujú implementáciu EKR na národnej úrovni a poskytujú informácie o vzťahoch národných rámcov k EKR. Cieľovými skupinami NKM sú najmä sociálni partneri, štátna správa a samospráva, rezortné organizácie, poskytovatelia formálneho aj neformálneho vzdelávania, študenti a pedagogickí zamestnanci, organizácie tretieho sektora.

Za NKM v SR bol určený ŠIOV, ktorý plní úlohy vyplývajúce z legislatívy vo vzťahu k EKR, NKR, kvalifikáciám a validácii neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Úlohou NKM pre EKR je zabezpečovať prenos informácií medzi EK a slovenskými inštitúciami, koordinovať úlohy a aktivity s tým spojené, spolupracovať s partnerskými organizáciami v členských štátoch EÚ a na národnej úrovni a zabezpečovať odborné a informačné aktivity.

V roku 2020 bola nosnou aktivitou účasť na práci Pracovnej skupiny EK pre horizontálne porovnávanie kvalifikácií, do ktorej bolo okrem Slovenska zapojené Lotyšsko, Belgicko, Luxembursko, Poľsko, Business Europe a CEDEFOP. Pracovná skupina analyzovala 44 kvalifikácií v oblasti informačných technológií a sociálnej starostlivosti/sociálnej práce na úrovniach 3 až 6 EKR. Priebežné výsledky pracovnej skupiny boli prezentované na konferencii QUATREC – Comparing qualifications for better recognition (Porovnávanie kvalifikácií pre lepšie vzájomné uznávanie) v Rige vo februári 2020. Do konca roku 2020 pracovala skupina na konečnej verzii výskumnej správy, jej publikovanie bolo naplánované na 1. štvrt'rok 2021. Výsledky správy budú ďalej využívané Poradnou skupinou pre EKR a sieťou národných koordinačných miest v členských štátoch. Okrem toho sa zástupcovia NKM zúčastňovali ďalších odborných aktivít, seminárov a konferencií organizovaných zo strany EK alebo CEDEFOP, ktoré sa v dôsledku pandémie COVID-19 preniesli do online prostredia.

8.8. Informačná sieť Eurodesk

Informačná sieť Eurodesk Slovensko zabezpečuje informačný servis na národnej a regionálnej úrovni pre organizácie, ktoré pracujú s mládežou v oblasti neformálneho vzdelávania. Eurodesk Slovensko je súčasťou IUVENTY. Úlohou siete Eurodesk je najmä šírenie informácií a popularizácia možností pre mladých ľudí vycestovať do zahraničia za prácou, štúdiom, stážami, dobrovoľníctvom či iným typom medzinárodnej mobility. Aj počas roka 2020 Eurodesk spolupracoval s regionálnymi koordinátormi IUVENTY. V zmysle pracovného programu na rok 2020 plnil Eurodesk nasledovné úlohy:

- *Spolupráca s multiplikátormi siete Eurodesk*

Eurodesk organizoval stretnutia s multiplikátormi: národné a medzinárodné, resp. česko-slovenské stretnutia. Cieľom bolo poskytnúť priestor na vytváranie sietí, nadviazanie spolupráce a príležitosti na ďalšie vzdelávanie. Národné stretnutia multiplikátorov sa uskutočnili prezenčne v júni 2020 v Žiline a virtuálne v auguste a septembri 2020. Česko-slovenské školenie multiplikátorov Eurodesk sa realizovalo v októbri 2020 v online formáte. Eurodesk organizoval v roku 2020 aj online vzdelávanie pre multiplikátorov: Online escape

rooms (ako to funguje a ako to urobiť) koncom novembra 2020 a Outdoor aktivity v online svete (ako spojiť nespojiteľné) v decembri 2020.

- *Spolupráca s NA Erasmus+ pre mládež a šport na podporných informačných aktivitách programov EÚ Erasmus+ a Európsky zbor solidarity*

Počas roka 2020 Eurodesk spolupracoval s NA na produkcii tematickej aktivity Megazín pre zvyšovanie kvality inklúzie. V spolupráci s regionálnymi koordinátormi začal Eurodesk pracovať na produkcii podcastov „SuperGenerácia“ s distribúciou v roku 2021.

- *Príprava a realizácia kampane Time2move: realizácia aktivít s cieľom podpory európskych mobilit pre mládež a pracovníkov s mládežou, zviditeľnenie siete Eurodesk, propagácia príležitostí pre mladých v EÚ*

V októbri 2020 sa uskutočnila jedna z hlavných propagačných kampaní siete Eurodesk s názvom Time2Move. Cieľom bolo informovať o medzinárodných mobilitách a možnostiach vzdelávania najmä v zahraničí. Kampaň propagovala medzinárodnú mobilitu a možnosti vzdelávania s pomocou multiplikátorov a regionálnych koordinátorov. Spoločne bolo zorganizovaných 15 podujatí po celom Slovensku – väčšina z nich online.

- *Propagácia aktivít siete Eurodesk prostredníctvom informačných stretnutí organizovaných v spolupráci s NA*

Plánované propagačné aktivity počas roka 2020 zabezpečoval Eurodesk s ohľadom na karanténne opatrenia predovšetkým v online priestore (komunikačné plány pre aktivity NA, informačný webinár zameraný na akreditácie, pravidelné príspevky na internet a sociálne siete, online nástroje). V dôsledku rušenia mnohých plánovaných aktivít začal Eurodesk spolu s regionálnymi koordinátormi pracovať na novom komunikačnom a propagačnom online kanáli – Eurodesk podcasty „SuperGenerácia“. Propagácia a zverejňovanie jednotlivých častí bude realizované v roku 2021.

- *Zabezpečenie propagovania informácií pre mládež a pracovníkov s mládežou*

- Prezentácia informácií o príležitostiach pre mladých ľudí v rámci programu Erasmus+ počas podujatia Profesia Days v marci 2020;
- Propagácia a kontaktný bod pre Európsky portál pre mládež iniciatívy DiscoverEU (počas celého roka 2020);
- Dopĺňanie informácií na internetovú stránku eurodesk.sk, Facebook Eurodesk Slovensko, Instagram Eurodesk.sk.

- *Príprava, tlač a distribúcia propagačných materiálov*

V roku 2020 boli vytvorené rôzne druhy propagačných materiálov využitých na informovanie o možnostiach, ktoré program Erasmus+ ponúka mladým ľuďom. Eurodesk v spolupráci s NA pripravil v roku 2020 publikáciu Erasmus+: Všetko, čo potrebuješ vedieť o mládežníckych výmenách a niekoľko typov propagačných materiálov. Publikácia predstavuje možnosti, ktoré v rámci programu Erasmus+ sú, a jej cieľom je poskytnúť stručný prehľad o programoch EÚ.

9. Príprava nástupníckeho programu EÚ Erasmus+ na roky 2021 – 2027

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh budúceho programu EÚ v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu Erasmus+. Program sa bude realizovať v rokoch 2021 – 2027. Jeho cieľom je podpora vzdelávania, odborného a osobného rozvoja osôb v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe a mimo nej, pričom

má program prispievať k udržateľnému rastu, zamestnanosti a sociálnej súdržnosti, a zároveň k posilneniu európskej identity.

Nástupnícky program bude kľúčovým nástrojom podpory budovania európskeho vzdelávacieho priestoru, realizácie európskej strategickej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, spolupráce v oblasti mládeže v rámci Stratégie EÚ pre mládež 2019 – 2027, rozvoja európskeho rozmeru v športe. Návrh programu sa vyznačoval kontinuitou s programom realizovaným v rokoch 2014 – 2020, zachoval štruktúru 3 kľúčových akcií (vzdelávacia mobilita; spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami; podpora rozvoja politík a spoluprácu; a akcie Jean Monnet – zamerané na podporu výučby, vzdelávania, výskumu a diskusií o európskej integrácii), ako aj systém riadenia, t. j. kombináciu nepriameho a priameho riadenia. V návrhu z mája 2018 EK navrhla zdvojnásobiť objem finančných prostriedkov na budúci program na 30 miliárd eur. V novembri 2018 ministri školstva na zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport prijali čiastkové všeobecné smerovanie k návrhu nového programu EÚ v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu.

Koncom marca 2019 bolo k návrhu nariadenia o programe Erasmus+ na roky 2021 – 2027 zverejnené aj stanovisko EP. Na rokovaní o budúcom programe v roku 2019 významne vplývalo niekoľko skutočností – voľby do EP v máji 2019, formovanie nového zloženia EK v polovici roka 2019, a s tým súvisiace dočasné prerušenie rokovaní k viacročnému finančnému rámcu, t.j. rozpočtu EÚ na nové programové obdobie 2021 – 2027, keďže návrh budúceho programu bol súčasťou návrhu nového viacročného finančného rámca. Preto sa rokovaní k budúceму programu Erasmus+ opätovne sa rozbehli až počas fínskeho predsedníctva v EÚ v 2. polroku 2019, ktoré na jeseň 2019 vyústili do 3 trialógov s EP (október, november a december 2019). Paralelne k tomu prebiehali v septembri až novembri 2019 vo Výbore pre vzdelávanie Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport intenzívne rokovaní zamerané na prediskutovanie jednotlivých článkov návrhu budúceho programu. Z rokovaní Výboru pre vzdelávanie boli vylúčené ustanovenia návrhu budúceho programu, ktoré sa týkali rozpočtu programu (to bolo v kompetencii pracovnej skupiny pre viacročný finančný rámec), účasti tretích krajín na programe, horizontálnych ustanovení spoločných pre viacero programov, ako aj novej aktivity DiscoverEU. Spočiatku predpokladané hladké rokovaní k návrhu budúceho programu sa postupne komplikovali vnášaním prílišnej detailnosti, technického zamerania kompromisných návrhov, ako aj zdôrazňovanie úlohy EP pri riadení programu. Predmetom intenzívnej diskusie boli ustanovenia, ktoré sa týkali predovšetkým riadenia programu, európskej pridanej hodnoty, inklúzie, vzťahu medzi fyzickou a virtuálnou mobilitou, názvu programu, rozsahu mobility a partnerstiev v oblasti vzdelávania dospelých, či indikátorov. V rámci fínskeho predsedníctva v EÚ v 2. polovici roka 2019 sa nerokovalo o horizontálnych otázkach programu (rozpočet, účasť tretích krajín, trvanie programu) a nediskutovalo sa ani o oblasti športu a vzdelávania dospelých. Keďže členské štáty EÚ nerokovali o iniciatíve EP DiscoverEU, ktorá bola súčasťou balíka rokovaní o rozpočte, nebol EP ochotný rokovať o iniciatívach Európske univerzity a centrá excelentnosti v odbornej príprave. Keďže sa situácia na európskej úrovni sa vyvinula takýmto spôsobom, nebol dostatok priestoru na ďalšie rokovaní o rôznych aspektoch programu a rozpočtu. Preto fínske predsedníctvo dospelo k záveru, že chce pre Radu EÚ zachovať čo najlepšiu vyjednávaciu pozíciu, a preto sa ku koncu roka 2019 už nesnažilo o prerokovanie kompromisu s EP za každú cenu. Tým pripravilo lepšiu vyjednávaciu pozíciu pre chorvátske predsedníctvo v EÚ, ktoré nastúpilo v 1. polovici roka 2020.

Ambiciózne rokovania chorvátskeho predsedníctva z januára 2020 však stlmilo najskôr rozhodnutie EP nepokračovať v rokovaní k akejkoľvek sektorálnej legislatíve (programom EÚ), pokiaľ na pôde Rady EÚ nepríde k významnému posunu ohľadom celkovej výšky a rozdelenia rozpočtu EÚ. Na základe toho sa až do ďalšieho objasnenia situácie rozhodlo chorvátske predsedníctvo nevenovať záležitostiam rozpočtu a horizontálnym otázkam. Od januára do septembra 2020 boli technické rokovania k návrhu nariadenia o programe Erasmus+ 2021 – 2027 medzi Radou, EK a EP na základe rozhodnutia EP v podstate zmrazené. Situáciu ohľadom rokovaní sťažila aj pandémia COVID-19, ktorá tiež prerušila na isté obdobie rokovania na túto tému. Rokovania o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 na najvyššej politickej úrovni z mája a júla 2020 významným spôsobom ovplyvnili aj následné rokovania k návrhu programu, keďže dohoda na európskom rozpočte následne ovplyvnila aj sektorálnu legislatívu.

K obnove diskusií prišlo počas nemeckého predsedníctva v Rade EÚ v 2. polroku 2020, ktoré rozhodlo, že kompromisná dohoda by mala byť dosiahnutá na jednom politickom dialógu v rámci tzv. celkovej dohody, ktorá vyrieši všetky otvorené otázky. Počas nemeckého predsedníctva sa na technickej úrovni počas rokovaní Výbore pre vzdelávanie podarilo úspešne vyriešiť množstvo dôležitých otázok, ktoré ostali otvorené, najmä pokiaľ ide o citlivú otázku ohľadom riadenia programu. Medzi ďalšie prerokované oblasti patrili komplementarita s inými programami (zavedenie značky Známa excelentnosti), zelené indikátory, virtuálna mobilita či aktivita DiscoverEU. K obsahovej dohode na znení návrhu nariadenia došlo počas dialógu, t.j. rokovaní medzi zástupcami EP, Rady EÚ a EK, kde boli potvrdené všetky kompromisy predbežne dohodnuté na technickej úrovni. Dialóg sa konal 7. 12. 2020 a pokračoval 11. 12. 2020. Počas konštruktívneho dialógu sa podarilo dosiahnuť dohodu k nariadeniu o vlajkovom programe EÚ pre podporu mobility a inštitucionálnej spolupráce v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Zákonnodarcovia potvrdili kompromisy dosiahnuté na technickej úrovni a v rámci celkovej dohody uzavreli všetky otvorené politické otázky. Prvkami finálnej dohody boli riadenie programu, vnútorné rozdelenie rozpočtu, potvrdenie všetkých 3 nových iniciatív (Európske univerzity, centrá excelentnosti v odbornom vzdelávaní a príprave a DiscoverEU), mobilita dospelých v rámci KA1, mobilita pracovníkov v oblasti športu, trvanie programu v súlade s časovým rámcom viacročného finančného rámca. Do nariadenia bolo vložené ustanovenie o retroaktivite s tým, že účinnosť nariadenia bude od 1. 1. 2021, aby sa zabezpečil hladký prechod z predchádzajúceho programového obdobia. Čerpanie prostriedkov preto nebude ohrozené.

Nástupnícky program Erasmus+ bude v projektoch presadzovať štyri horizontálne priority: inklúziu, digitalizáciu, udržateľný rozvoj a aktívnu participáciu. Jeho cieľom je prispieť k zavádzaniu nových postupov zlepšujúcich kvalitu a relevantnosť systémov vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže na národnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni. Dobrou správou je významné navýšenie rozpočtu nového programu Erasmus+. Ten sa pre programové obdobie 2021 – 2027 zdvojnásobil a predstavuje čiastku viac ako 28 miliárd eur, ktoré predstavujú príležitosť na realizáciu časti štúdiá a stáže v zahraničí, učňovskej prípravy či výmeny zamestnancov vo všetkých oblastiach vzdelávania a mnoho ďalších aktivít. Prvá výzva na predkladanie návrhov projektov v nástupníckom programe bola zo strany EK zverejnená 25. 3. 2021. Zároveň EP na svojom plenárnom zasadnutí v máji 2021 v rámci druhého čítania odsúhlasil prijatie nariadenia o programe Erasmus+ na roky 2021 – 2027. Týmto prišlo k oficiálnemu prijatiu nariadenia a zavŕšili sa takmer trojročné rokovania k programu, ktorý ponúkne viac príležitostí pre mobilitu mladých ľudí, či spoluprácu organizácií v oblasti vzdelávania, mládeže a športu. Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. 5. 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu,

mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013, bolo v Úradnom vestníku EÚ zverejnené 28. 5. 2021⁴.

10. Záver

V roku 2020 sa činnosť oboch NA Erasmus+ v SR riadila predovšetkým pracovným programom na rok 2020 schváleným zo strany ministerstva, ako aj EK. Obidve NA Erasmus+ v SR zároveň v roku 2020 pracovali podľa platnej príručky pre národné agentúry, ktorá stanovuje požadované činnosti, spôsob ich realizácie, ich početnosť a formy aktivít s konečnými užívateľmi (tzv. minimálne požiadavky). NA realizovali nielen minimálne požiadavky, ale napriek prekážkam, ktoré vyplývali z pandemických opatrení ako v SR, tak v rámci celej EÚ, uskutočnila aktivity, ktoré predstavovali alternatívu k štandardným, prezenčným formám aktivít, akými sú napr. semináre, diseminačné aktivity a pod.

Sledovanie/monitoring dopadu programu na národnej úrovni zahŕňal kontrolné aktivity v rámci prípravy správy ministerstva pre EK každoročne v októbri daného roku. Súčasťou tejto aktivity je aj osobitná správa o sledovaní dosahovania indikátorov stanovených v Nariadení o programe Erasmus+. Z hodnotiacich správ účastníkov, ale najmä z hľadiska štatistík podaných žiadostí v roku 2020, je zjavné, že o program Erasmus+ bol na Slovensku naďalej veľký záujem. Realizáciu výberového procesu, najmä z hľadiska štandardných postupov pri rozdeľovaní finančných prostriedkov, ale aj samotnú administráciu programu v zmysle opakovaných úprav harmonogramov, kontraktácie, trvania zmlúv primárnych kontrol a pod. výrazne ovplyvnila pandémia COVID-19. Mobilita ako významná súčasť programu bola kvôli pandémie prakticky úplne obmedzená, čo malo za následok, že pri väčšine projektov bolo predĺžené projektové obdobie. Podobne aj väčšina podporných a školiacich aktivít bola nastavená na dištančnú formu. Je zrejmé, že dôsledky pandémie budú NA pociťovať ešte niekoľko rokov.

Vzhľadom na schvaľovanie presunu finančných prostriedkov prebiehalo kontrahovanie globálneho grantu na rok 2020 v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy aj v mesiacoch január a február 2021. Pandémia ovplyvnila aj čerpanie prostriedkov: priebežné čerpanie, ktoré sa štandardne pohybuje v rozmedzí 96 – 97 %, pokleslo v sektore vzdelávania a odbornej prípravy v KA1 na 92,37 %. Potešujúce je, že v KA2 je v tomto sektore čerpanie na úrovni 97,70 %. Globálny grant na rok 2020 bol v sektore mládeže nakontrahovaný na 96 %, pričom jeho priebežné čerpanie zatiaľ dosiahlo úroveň cca. 70 %.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0817&from=EN>

Zoznam použitých skratiek

CEDEFOP	Európske centrum pre rozvoj odborného vzdelávania
EACEA	Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru
ECVET	Európsky systém kreditov v odbornom vzdelávaní a príprave
ECHE	Erasmus charta pre vysokoškolské vzdelávanie
EK	Európska komisia
EKR	Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie
EP	Európsky parlament
EÚ	Európska únia
IKT	informačno-komunikačné technológie
IUVENTA	IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
KA	klúčová akcia
MŠ	materská škola
NA	Národná agentúra (programu) Erasmus+
NCE	Národné centrum Europass
NKM	národné koordinačné miesto
NKR	národný kvalifikačný rámec
NRO	najmenej rozvinuté okresy
NSK	Národná sústava kvalifikácií
NSS EPALE	Národná podporná služba pre EPALE
NSS eTwinning	Národná podporná služba pre eTwinning
OEET	elektronický nástroj na hodnotenie prihlášok expertmi
OVP	odborné vzdelávanie a príprava
RVŠ	Rada vysokých škôl Slovenskej republiky
SAAMS	Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu
SKKR	Slovenský kvalifikačný rámec
SOŠ	stredná odborná škola
SR	Slovenská republika
SRK	Slovenská rektorská konferencia
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠPÚ	Štátny pedagogický ústav
ŠRVŠ	Študentská rada vysokých škôl Slovenskej republiky
TCA	aktivity nadnárodnej spolupráce
VÚDPaP	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
V4	Vyšehradská skupina
ZEK	Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZŠ	základná škola
ZUŠ	základná umelecká škola